

А. С. Шылава I. У. Шасцітка

МАТЭМАТЫКА

3

Частка 2

$$25 - 5 = 20$$

$$16 + 12 = 28$$

$$64 - 20 = 44$$

А. С. Шылава

І. У. Шасцітка

МАТЭМАТЫКА

**Вучэбны дапаможнік для 3 класа
спецыяльных агульнаадукацыйных школ
з беларускай мовай навучання**

У 2 частках

Частка 2

*Датушчана
Міністэрствам адукацыі
Рэспублікі Беларусь*

Мінск «Народная асвета» 2010

Правообладатель Народная асвета

УДК 51(075.2=161.3)-056.313
ББК 22.1я721.7
Ш98

Рэцэнзенты:

кафедра лагапедыі факультэта спецыяльнай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка (старшы выкладчык кафедры тыфлапедагагікі В. В. Гардзейка); настаўнік пачатковых класаў першай катэгорыі спецыяльнай агульнаадукацыйнай школы № 18 г. Мінска для дзяцей з цяжкімі парушэннямі мовы А. В. Таццяненка

Пераклад з рускай мовы Л. А. Цімафеевай

Умоўныя абазначэнні:

Нумар вивучаемай тэмы

Новы матэрыял

Памочнік «Напамінальнік»

Пытанне на кемлівасць

Дадатковае заданне

Выкарыстоўвай лінейку, аловак

Выберы і пастаў знак

Шылава, А. С.

Ш98 Матэматыка : вучэб. дапам. для 3-га кл. спец. агульнаадукац. шк. з беларус. мовай навучання. У 2 ч. Ч. 2 / А. С. Шылава, І. У. Шасцітка ; пер. з рус. мовы Л. А. Цімафеевай. — Мінск : Нар. асвета, 2010. — 135 с. : іл.
ISBN 978-985-03-1270-9.

Вучэбны дапаможнік для 3-га класа спецыяльных агульнаадукацыйных школ для дзяцей з цяжкімі парушэннямі мовы, для дзяцей з цяжкасцямі ў навучанні з беларускай мовай навучання.

УДК 51(075.2=161.3)-056.313
ББК 22.1я721.7

ISBN 978-985-03-1270-9 (ч. 2)
ISBN 978-985-03-1268-6

© Шылава А. С., Шасцітка І. У., 2010
© Цімафеева Л. А., пераклад на беларускую мову, 2010
© Афармленне. УП «Народная асвета», 2010

Праваобладатель Народная асвета

МНОЖАННЕ І ДЗЯЛЕННЕ

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

1

$2 \cdot 2 = 4$

$2 \cdot 3 = 6$

$2 \cdot 4 = 8$

$2 \cdot 5 = 10$

$2 \cdot 6 = 12$

$2 \cdot 7 = 14$

$2 \cdot 8 = 16$

$2 \cdot 9 = 18$

$4 : 2 = 2$

$6 : 2 = 3$

$8 : 2 = 4$

$10 : 2 = 5$

$12 : 2 = 6$

$14 : 2 = 7$

$16 : 2 = 8$

$18 : 2 = 9$

$4 : 2 = 2$

$6 : 3 = 2$

$8 : 4 = 2$

$10 : 5 = 2$

$12 : 6 = 2$

$14 : 7 = 2$

$16 : 8 = 2$

$18 : 9 = 2$

Калі здабытак двух множнікаў падзяліць на адзін з іх, атрымаецца другі множнік.

2. Устаў прапушчаныя лікі.

$\square\square : 2 = 7$

$\square\square : 9 = 2$

$16 : \square = 8$

$12 : \square = 2$

$10 : \square = 5$

$\square : 2 = 4$

$\square\square : 8 = 2$

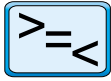
$\square : 3 = 2$

$\square\square : 7 = 2$

3. 10 дзяцей для гульні ў валејбол раздзяліліся на 2 каманды. Колькі дзяцей у кожнай камандзе? Складзі задачу, адваротную дадзенай.

4. Футбольны матч наша каманда выйграла, забіўшы 6 галоў. Гэта на 2 галы больш, чым забілі праціўнікі. Колькі ўсяго галоў забілі ў гульні?

5.

$18 : 2 \square 18 : 2 + 2$

$6 \cdot 2 \square 2 \cdot 6 + 2$

$12 : 6 \square 12 : 2 - 2$

$2 \cdot 8 \square 7 \cdot 2 + 2$

6. Вылічы.

$9 + 8 + 20$

$14 - 8 + 40$

$80 - (14 - 6)$

$60 - (7 + 6)$

$11 - 3 + 70$

$78 - (16 - 8)$

Знайді кожному прыкладу пару.

56 - 35

45 - 30

32 + 37

2 · 2

6 + 8

62 - 40

2 + 2

9 + 6

70 - 1

28 - 14

82 - 61

48 - 26

1. Прачытай і рашы задачы.

2

1) Мама расклала 6 груш на 2 талеркі пароўну. Колькі груш на кожнай талерцы?

2) Мама раздала 6 груш дзецям, па 2 штукі кожнаму. Колькі дзяцей атрымалі грушы?

2. Рашы задачы.

1) 10 баравікоў расклалі ў кошыкі, па 5 штук у кожны. Колькі кошыкаў з грыбамі атрымалася?

2) 10 баравікоў расклалі ў 2 кошыкі пароўну. Колькі грыбоў паклалі ў кожны кошык?

Параўнай задачы. Чым яны падобныя? Чым адрозніваюцца?

Якім адным словам можна назваць лікі:
3, 5, 9, 6, 1?

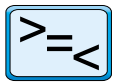

3. Прадоўжы рады лікаў.

1) 0, 2, 4, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 20;

2) 20, 18, 16, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 0.

4.

$2 \cdot 2 \square 2 \cdot 2 - 3$

$2 \cdot 4 \square 2 \cdot 4 + 2$

$2 \cdot 3 \square 3 \cdot 2 - 3$

$2 \cdot 5 \square 2 \cdot 5 - 2$

$3 \cdot 2 \square 2 \cdot 3 + 3$

$2 \cdot 6 \square 2 \cdot 6 + 3$

5. У спаборніцтвах па бегу на лыжах прынялі ўдзел 50 вучняў, з іх — 20 дзяўчынак. Колькі хлопчыкаў прынялі ўдзел у спаборніцтвах па бегу на лыжах?

6.

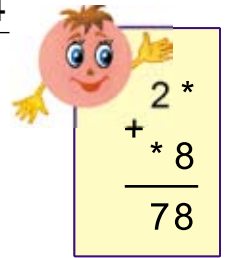
Начарці прамавугольнік са старанамі 5 см і 3 см. Знайдзі яго перыметр.

7. Вылічы.

$$\begin{array}{r} + 38 \\ \hline + 56 \end{array} \quad \begin{array}{r} - 68 \\ \hline - 52 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 46 \\ \hline + 24 \end{array} \quad \begin{array}{r} - 70 \\ \hline - 37 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 26 \\ \hline + 54 \end{array}$$

8. Устаў лікі, каб няроўнасці былі праўдзівыя.

$$\begin{array}{l} 9 + \square > 13 \\ \square + 8 < 10 \end{array} \quad \begin{array}{l} 14 - \square < 8 \\ 25 < \square + 3 \end{array} \quad \begin{array}{l} 19 < \square \\ \square > 10 \end{array}$$

1. Разгледзь малюнак і падлічы, колькі ялінак. Рашы задачы, выкарыстоўваючы малюнак.

2

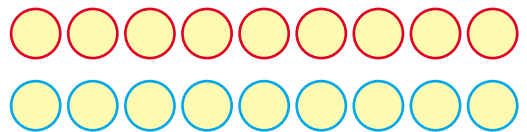
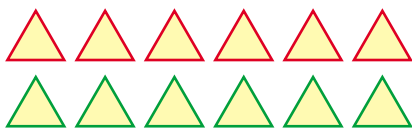

1) Ялінкі пасадзілі ў рады, па 5 штук у кожны. Колькі радоў атрымалася?

2) Ялінкі пасадзілі ў 2 рады пароўну. Колькі ялінак пасадзілі ў кожным радзе?

Параўнай задачы. Чым яны падобныя? Чым адрозніваюцца?

2. Выканай множанне і дзяленне, выкарыстоўваючы малюнкi.

3. Прачытай і рашы задачы. Параўнай іх рашэнні.

1) Начарці адрэзак даўжынёй 8 см. Падзялі яго на 2 роўныя часткі. Чаму роўна даўжыня кожнай часткі?

2) Начарці адрэзак даўжынёй 8 см. Падзялі яго на часткі, па 2 см кожная? Колькі атрымалася частак?

4. Рашы прыклады.

$90 - (45 - 40)$	$70 - 4$	$2 \cdot 2$	$8 + 9 - 11$
$30 + (60 - 9)$	$70 - 54$	$3 \cdot 2$	$6 + 7 - 10$
$24 + (40 + 26)$	$70 - 50$	$5 \cdot 2$	$13 - 5 + 10$

5. Вылічы.

$$4 + 2 \quad 4 \cdot 2 \quad 4 - 2$$

Параўнай выразы. Што абазначае лік 2 у кожным выразе?

6. Начарці адрэзак, які на 4 см карацейшы за дадзены.

7. Рашы прыклады і зрабі праверку.

$\begin{array}{r} + 34 \\ 65 \end{array}$	$\begin{array}{r} - 78 \\ 25 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 47 \\ 24 \end{array}$	$\begin{array}{r} - 70 \\ 35 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 29 \\ 32 \end{array}$	$\begin{array}{r} - 73 \\ 45 \end{array}$
---	---	---	---	---	---

8. Начарці ломаную лінію, якая складаецца з 4 звёнаў. Кожнае звяно мае даўжыню 2 см. Знайдзі даўжыню гэтай ломанай лініі.

$$\begin{array}{ccc} \text{Дзялімае} & \text{Дзельнік} & \text{Дзель} \\ 10 & : 2 & = 5 \end{array}$$

Дзель лікаў 10 і 2

1. Прачытай выразы.

$$12 : 3 = 4 \quad 6 : 3 = 2 \quad 8 : 2 = 4 \quad 10 : 5 = 2$$

2. Разгледзь малюнкi да задач і рашы задачы.

1) Адрэзак даўжынёй 10 см падзялілі на дзве роўныя часткі. Чаму роўна кожная частка?

2) Адрэзак даўжынёй 10 см падзялілі на часткі, па 2 см кожная. Колькі атрымалася частак?

Параўнай рашэнні задач.

3. Запішы выразы і вылічы.

1) Дзялімае 6, дзельнік 2. Знайдзі дзель.

2) Знайдзі дзель лікаў 10 і 2.

3) Першы множнік 9, другі множнік 2. Знайдзі здабытак.

4) Знайдзі здабытак лікаў 2 і 3.

4. Рашы прыклады і зрабі праверку.

$$\begin{array}{r} + 34 \\ \hline 26 \end{array}$$

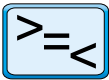
$$\begin{array}{r} - 90 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 52 \\ \hline 27 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 86 \\ \hline 65 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 48 \\ \hline 35 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 83 \\ \hline 64 \end{array}$$

5. 6 см 6 дм 81 см 8 дм
5 дм 4 см 5 дм 5 см 2 дм 2 см

6. Вылічы зручным спосабам.

$$7 + 14 + 13 + 26$$

$$45 + 6 + 5 + 14$$

$$28 + 9 + 12 + 31$$

$$24 + 18 + 6 + 22$$

7. Вымерай адрэзкі. Растлумач, як вызначыць, на колькі адзін адрэзак карацейшы за другі.

1. Запішы выразы і вылічы.

3

1) Дзялімае 12, дзельнік 2. Знайдзі дзель.

2) Знайдзі дзель лікаў 8 і 2.

3) Знайдзі здабытак лікаў 8 і 2.

4) Першы множнік 10, другі множнік 2. Знайдзі здабытак.

5) Складаемае 56, складаемае 44. Знайдзі суму.

2. Замяні множанне складаннем і вылічы.

$$6 \cdot 3 \quad 9 \cdot 2 \quad 10 \cdot 4 \quad 7 \cdot 4$$

3. Птушачка з'ядае 2 чайныя лыжкі круп у дзень. На колькі дзён хопіць птушачцы 14 чайных лыжак круп?

4. Устаў прапушчаныя лікі так, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$$2 \cdot 3 = 2 \cdot 2 + \square \quad 2 \cdot 4 = 2 \cdot 5 - \square \quad 2 \cdot 5 = 2 \cdot 6 - \square$$

$$2 \cdot 4 = 2 \cdot 3 + \square \quad 2 \cdot 5 = 2 \cdot 4 + \square \quad 2 \cdot 6 = 2 \cdot 5 + \square$$

5. 12 цыбулін кветак пасадзілі ў вазоны, па 3 цыбуліны ў кожны. Колькі спатрэбілася вазонаў? Складзі задачу, адваротныя дадзенай.

6. У кожным слупку знайдзі значэнне другога выразу, выкарыстоўваючы значэнне першага.

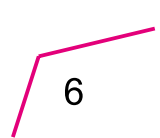
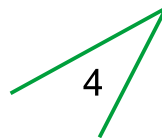
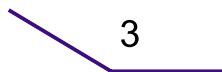
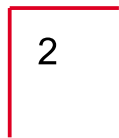
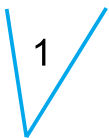
$$6 \cdot 5 = 30 \quad 7 \cdot 4 = 28 \quad 8 \cdot 7 = 56$$

$$5 \cdot 6 = \square \square \quad 4 \cdot 7 = \square \square \quad 7 \cdot 8 = \square \square$$

7. Выпішы нумары:

1) вострых вуглоў; 2) прамых вуглоў;

3) тупых вуглоў.

8. Вылічы ў слупок.

$34 + 22$

$29 + 16$

$76 + 24$

$63 - 29$

$87 - 34$

$48 + 22$

$80 - 39$

$38 + 27$

1. Выканай множанне і дзяленне.
Выкарыстай малюнкi.

4

$5 \cdot 2 = \square \square$

$10 : 2 = \square$

$7 \cdot 2 = \square \square$

$14 : 7 = \square$

$2 \cdot 5 = \square \square$

$10 : 5 = \square$

$2 \cdot 7 = \square \square$

$14 : 2 = \square$

$\square \square : 2 = 5$

Разважай так.

У выразе невядома **дзялімае**.

Каб знайсці дзялімае, трэба дзель памножыць на дзельнік: $5 \cdot 2 = 10$

Праверым: $10 : 2 = 5$

$10 : \square = 5$

Разважай так.

У выразе невядомы **дзельнік**.

Каб знайсці дзельнік, трэба дзялімае падзяліць на дзель: $10 : 5 = 2$

Праверым: $10 : 2 = 5$

2. Рашы з вусным тлумачэннем.

$\square : 2 = 3$

$\square\square : 2 = 9$

$12 : \square = 6$

$16 : \square = 2$

$\square\square : 6 = 2$

$\square\square : 5 = 2$

$10 : \square = 2$

$6 : \square = 3$

3. Запоўні табліцу (вусна).

Дзялімае	18		14	12		8		4
Дзельнік		2			2		2	
Дзель	2	8	2	2	5	2	3	2

4. Зрабі да задач малюнкi і рашы задачы. Параўнай рашэнні.

1) У школьным садзе пасадзілі 12 яблынь, у 3 рады пароўну. Колькі яблынь у кожным радзе?

2) У школьным садзе пасадзілі 12 яблынь, па 3 яблыні ў кожным радзе. Колькі радоў яблынь пасадзілі?

5. Устаў лікі, каб няроўнасці былі праўдзiвыя.

$25 > \square$

$48 < \square\square$

$31 < \square\square$

$91 < \square\square$

$18 - \square < 15$

$50 + \square\square > 60$

6. Прадоўжы рад лікаў.

0, 3, 6, ..., ..., ..., ..., 21.

Вылічы і падзялі на дзве групы.

$17 + 13$

$8 + 32$

$65 - 35$

$25 + 15$

$80 - 40$

$22 + 8$

$80 - 50$

1. Прачытай выразы. Раствлумач расшэнне.

5

$$2 \cdot 1 = 2$$

$$45 \cdot 1 = 45$$

$$68 \cdot 1 = 68$$

Пры множанні любога ліку на 1 атрымліваецца той лік, які памнажалі:

$$8 \cdot 1 = 8$$

$$10 \cdot 1 = 10$$

2. Вылічы.

$$3 \cdot 1$$

$$5 \cdot 1$$

$$10 \cdot 1$$

$$25 \cdot 1$$

$$1 \cdot 12$$

$$1 \cdot 6$$

$$1 \cdot 21$$

$$1 \cdot 42$$

3. Запішы выразы і вылічы.

1) Дзялімае 14, дзельнік 2. Знайдзі дзель.

2) Першы множнік 7, другі множнік 1. Знайдзі здабытак.

3) Знайдзі дзель лікаў 10 і 2.

4) Знайдзі здабытак лікаў 8 і 2.

5) Памяншаемае 80, аднімаемае 42. Знайдзі рознасць.

4. У кнізе было 39 старонак. У першы дзень Таня прачытала 11 старонак, у другі — 9 старонак. Колькі старонак Тані яшчэ трэба прачытаць?

5. Палічы шчанюкоў на малюнку.

- 1) Шчанюкоў пасадзілі ў 4 кошыкі пароўну. Колькі шчанюкоў пасадзілі ў кожны кошык?
- 2) Шчанюкоў пасадзілі ў кошыкі, па 2 шчанюкі ў кожны. Колькі спатрэбілася кошыкаў?

Параўнай задачы. Чым яны падобныя? Чым яны адрозніваюцца?

6. Вылічы.

$9 + 3$	$11 - 5$	$20 + 35$	$94 - 50$
$7 + 6$	$14 - 8$	$40 + 60$	$100 - 30$
$4 + 8$	$17 - 9$	$34 + 23$	$86 - 41$

7. Начарці адрэзак, які на 4 см даўжэйшы за дадзены.

1. Прачытай выразы. Растворыце іх.

6

$$5 : 1 = 5 \quad 35 : 1 = 35 \quad 81 : 1 = 81$$

Пры дзяленні любога ліку на 1 атрымліваецца гэты ж лік:

$6 : 1 = 6$

$10 : 1 = 10$

$36 : 1 = 36$

2. Прачытай выразы. Раствлумач рашэнне.

$5 : 5 = 1$

$35 : 35 = 1$

$81 : 81 = 1$

Пры дзяленні любога ліку на гэты ж лік атрымліваецца 1:

$7 : 7 = 1$

$12 : 12 = 1$

$47 : 47 = 1$

3. Вылічы з вусным тлумачэннем.

$8 \cdot 1 = 8$

$10 \cdot 1 = 10$

$25 \cdot 1 = \square\square$

$8 : 8 = \square$

$10 : 10 = \square$

$25 : 25 = \square$

$8 : 1 = \square$

$10 : 1 = \square\square$

$25 : 1 = \square\square$

4. Уздоўж вуліцы пасадзілі 50 ліп і бяроз. Ліп было 20 штук. На колькі менш пасадзілі ліп, чым бяроз?

5. Прачытай задачы. Рашы іх. Параўнай іх рашэнні.

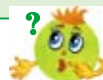

1) У дзіцячым веласіпедзе 3 колы. Колькі колаў у двух такіх веласіпедах?

2) У дзіцячым веласіпедзе 3 колы. У колькіх веласіпедах 6 колаў?

3) У двух дзіцячых веласіпедах 6 колаў. Колькі колаў у адным веласіпедзе?

Што гэта за лік, на які можна памнажаць і дзяліць, але лік не змяняецца?

6. Выканай вылічэнні і праверку.

$$\begin{array}{r} + 32 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 61 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 18 \\ + 72 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 43 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$$

$6 \cdot 1 \square 6 : 1$

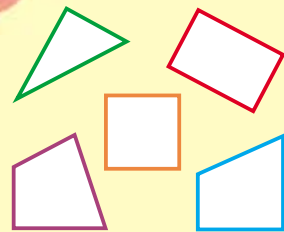
$7 \cdot 1 \square 7 + 1$

$8 : 1 \square 8 \cdot 1$

$9 : 9 \square 9 - 9$

Якая фігура «лішняя»?

7

Пры множанні любога ліку на 0 атрымліваецца 0:

$4 \cdot 0 = 0$

$11 \cdot 0 = 0$

$56 \cdot 0 = 0$

Пры дзяленні 0 на любы лік атрымліваецца 0:

$0 : 8 = 0$

$0 : 15 = 0$

$0 : 68 = 0$

На 0 дзяліць нельга! $9 : 0 \neq$

1. Прачытай выразы. Раствлумач рашэнне.

$$4 \cdot 0 = 0 \quad 0 : 2 = 0 \quad 25 : 0 \neq$$

$$25 \cdot 0 = 0 \quad 0 : 50 = 0 \quad 57 : 0 \neq$$

$$56 \cdot 0 = 0 \quad 0 : 100 = 0 \quad 29 : 0 \neq$$

2. Вылічы.

$$4 \cdot 0 \quad 60 \cdot 0 \quad 0 \cdot 2$$

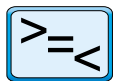
$$3 : 0 \quad 30 : 0 \quad 0 \cdot 20$$

$$0 : 4 \quad 0 : 35 \quad 0 \cdot 13$$

На 0 дзяліць нельга!

3.

$$8 + 0 \square 8 \cdot 0$$

$$6 \cdot 2 \square 12 : 1$$

$$0 : 8 \square 40 \cdot 0$$

$$0 + 7 \square 40 - 0$$

4. Бацька і сын лавілі рыбу. Бацька злавіў 26 карасёў, а сын — на 9 менш. Колькі ўсяго карасёў злавілі бацька і сын?

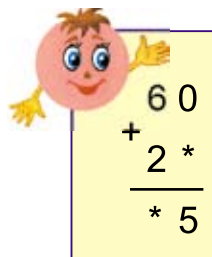

5. Рашы прыклады.

$$26 + 20 \quad 34 + (8 + 8)$$

$$40 - 7 \quad 42 - (7 + 5)$$

$$18 + 5 \quad 54 + (9 + 7)$$

6. Запоўні табліцу.

Дзялімае	18	20	14	12	16	8	10	15
Дзельнік								
Дзель	2	20	7	1	8	8	1	1

7. Вылічы і выканай праверку пры дапамозе аднімання.

$$\begin{array}{r} _ 93 \\ - 76 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} _ 64 \\ - 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} _ 60 \\ - 38 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} _ 70 \\ - 53 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} _ 88 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

8. Вылічы.

$8 \cdot 1$

$5 : 1$

$40 \cdot 1$

$9 : 0$

$5 \cdot 0$

$60 \cdot 0$

$7 : 7$

$34 : 34$

$20 \cdot 0$

На 0 дзяліць нельга!

1. Вылічы.

$10 \cdot 0$

$10 : 1$

$10 - 10$

$10 + 0$

$0 : 10$

$10 : 10$

$0 + 10$

$10 \cdot 1$

$10 - 10$

7

2. Запішы выразы, вылічы іх значэнні.

1) Здабытак двух лікаў роўны 50. Першы множнік 1. Знайдзі другі множнік.

2) Дзялімае 0, дзельнік 70. Знайдзі дзель.

3) Здабытак двух лікаў роўны 0. Першы множнік 99. Знайдзі другі множнік.

4) Сума двух лікаў роўна 99. Першае складаемае 99. Знайдзі другое складаемае.

3. 10 руж паставілі ў вазы, па 5 руж у кожную. Колькі спатрэбілася ваз?

4. Вылічы.

$48 + 23 + 2 + 7$

$64 - 30 - 4 - 10$

$54 + 19 + 6 + 11$

$64 - (30 + 6)$

$25 + 27 + 5 + 3$

$(64 - 30) + 4 + 10$

5. Складзі задачы па кароткім запісе і рашы іх.

Было — ?

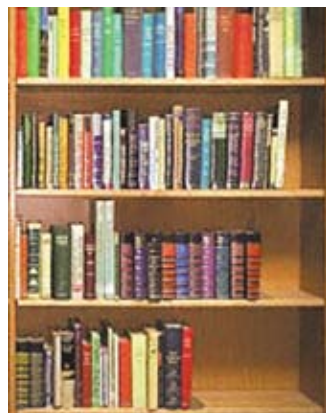
Выдалі — 38 кніг і 8 кніг

Засталося — 50 кніг

Было — 70 кніг

Выдалі — 40 кніг і 8 кніг

Засталося — ?

6. Устаў прапушчаныя лікі і знакі дзеянняў.

$7 * \square = 14$

$16 * \square = 8$

$9 * \square = 7$

$7 * \square = 9$

$16 * \square = 14$

$9 * \square = 11$

$7 * \square = 5$

$16 * \square = 18$

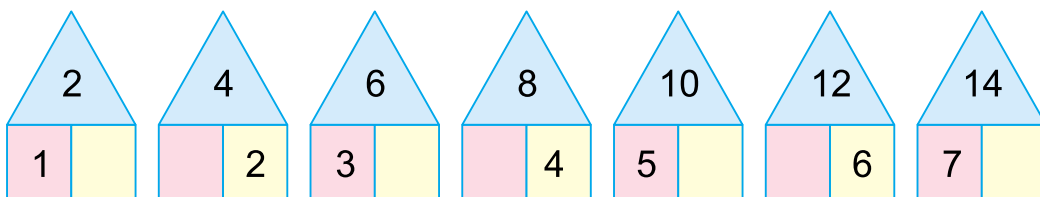
$9 * \square = 18$

7. Палічы прамавугольнікі і квадраты на чарцяжы.
Знайдзі перыметр кожнага.

1. Разгледзь малюнак, устаў лікі (вусна).

2. Прачытай.

$$2 : 2 = 1$$

$$6 : 2 = 3$$

$$10 : 2 = 5$$

$$14 : 2 = 7$$

$$4 : 2 = 2$$

$$8 : 2 = 4$$

$$12 : 2 = 6$$

$$16 : 2 = 8$$

Лік, які дзеліцца на 2, — **цотны**.

Лік, які не дзеліцца на 2, — **няцотны**.

3. Назаві:

1) тры цотныя лікі і тры няцотныя лікі;

2) два цотныя адназначныя лікі;

3) тры няцотныя двухзначныя лікі.

4. Вылічы.

$$5 \cdot 2$$

$$8 \cdot 2$$

$$2 \cdot 9$$

$$2 \cdot 7$$

$$10 : 2$$

$$16 : 2$$

$$18 : 9$$

$$14 : 7$$

$$10 : 5$$

$$16 : 8$$

$$18 : 2$$

$$14 : 2$$

5. 16 яблыкаў раздалі 16 дзецям. Колькі яблыкаў атрымала кожнае дзіця?

6. Рашы задачу рознымі спосабамі.

У Лены было 7 сшыткаў у клетку і 3 сшыткі ў лінейку. Ёй яшчэ купілі 8 сшыткаў у лінейку. Колькі ўсяго сшыткаў стала ў Лены?

7. Вылічы, запісваючы рашэнне слупком. Зрабі праверку.

$$\begin{array}{r} 80 - 43 \\ 26 + 54 \\ 54 - 38 \end{array} \quad \begin{array}{r} 96 - 64 \\ 42 + 47 \\ 92 - 75 \end{array} \quad \begin{array}{r} 76 - 32 \\ 21 + 58 \\ 90 - 71 \end{array}$$

8. Устаў лікі, каб няроўнасці былі праўдзівыя.

$$\begin{array}{l} 15 < \square\square \\ 9 > \square \end{array} \quad \begin{array}{l} 10 + \square > 16 \\ 10 - \square < 8 \end{array} \quad \begin{array}{l} 20 + \square < 30 \\ 30 - \square > 25 \end{array}$$

Выканай дзеянні па ланцужку.

20 \cdot -3 \cdot -15 \cdot ·2 \cdot +4 \cdot :2 \cdot -3 \cdot ·5 \cdot -5

1. Прачытай прыклады. Растворач рашэнне.

9

$$\begin{array}{l} 2 \cdot 2 + 4 = 8 \\ 2 \cdot (2 + 4) = 12 \\ 16 - 8 : 2 = 12 \\ (16 - 8) : 2 = 4 \end{array} \quad \begin{array}{l} 3 + 2 \cdot 2 = 7 \\ (3 + 2) \cdot 2 = 10 \\ 2 \cdot 4 + 3 = 11 \\ 2 \cdot (4 + 3) = 14 \end{array}$$

Парадак выканання дзеянняў у лікавых выразах

без дужак:

- 1) **множанне і дзяленне** (злева направа);
- 2) **складанне і адніманне** (злева направа).

$$2 \cdot 2 + 4 = \square$$

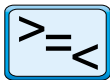
- 1) $2 \cdot 2 = 4$
- 2) $4 + 4 = 8$

з дужкамі:

- 1) **дзеянні ў дужках**;
- 2) **множанне і дзяленне** (злева направа);
- 3) **складанне і адніманне** (злева направа).

$$2 \cdot (2 + 4) = \square \square$$

- 1) $2 + 4 = 6$
- 2) $2 \cdot 6 = 12$

2. $9 \cdot 2 - 2 \square 9 \cdot 2 + 2$ $14 : 2 + 2 \square 14 : 2 - 2$
 $8 \cdot 2 - 0 \square 9 \cdot 2 - 2$ $16 : 2 - 2 \square 16 : 2 + 2$
 $7 \cdot 2 + 2 \square 2 \cdot 8 - 2$ $18 : 2 - 0 \square 18 : 2 + 0$

3. Вылічы.

$2 \cdot 2 - 2$	$2 + 14 : 2$	$2 + 8 : 2$
$10 : 2 - 1$	$(4 + 6) : 2$	$10 - 12 : 2$
$(18 - 2) : 2$	$4 : 2 - 2$	$(30 - 20) : 2$

4. Рашы прыклады.

$20 + 48$	$77 - 7$	$65 - 5$	$9 \cdot 2 + 40$
$64 - 30$	$77 - 70$	$65 - 50$	$16 : 2 + 70$
$33 + 25$	$62 + 8$	$65 + 5$	$14 : 2 + 83$

5. Прачытай рад лікаў. Выпішы ў слупкі цотныя і няцотныя лікі.

1, 14, 3, 5, 8, 10, 16, 18, 40, 9, 100.

6. 12 слоікаў з агуркамі паставілі на 2 паліцы пароўну. Колькі слоікаў паставілі на кожную паліцу?

7. Начарці ломаную лінію, даўжыню якой можна знайсці так:

$$2 \cdot 3 + 3 = 9 \text{ (см)}$$

1. Прачытай лікі.

9

5, 4, 17, 2, 30, 4, 6, 10, 20, 5, 16, 9, 22.

Назаві:

- 1) цотныя лікі;
- 2) няцотныя лікі;
- 3) адназначныя лікі;
- 4) двухзначныя лікі.

Лік, які дзеліцца папалам (на 2), — цотны.
Усе астатнія — няцотныя.

2. Вылічы.

$$7 \cdot 2 + 20$$

$$30 - 16 : 2$$

$$21 - 2 \cdot 3$$

$$4 \cdot 2 + 42$$

$$58 - 18 : 2$$

$$45 + 12 : 6$$

$$5 \cdot 2 + 55$$

$$90 - 14 : 2$$

$$60 - 4 \cdot 2$$

3. Устаў лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$$9 = 18 : \square \quad 6 = \square\square : 2 \quad 3 = 6 : \square$$

$$8 = \square\square : 2 \quad 5 = 10 : \square \quad 2 = \square : 2$$

$$7 = 14 : \square \quad 4 = \square : 2 \quad 18 = \square \cdot 2$$

4. Калі ў магазіне прадалі 34 пакеты цукру, засталася 16 пакетаў. Колькі пакетаў цукру было ў магазіне?

5. У садзе з кожнага дрэва сабралі па 8 скрынь яблыкаў. Колькі скрынь яблыкаў сабралі з двух дрэў?

6. Устаў прапушчаныя лікі.

Множнік	9	2	7	6		4	2	2	2
Множнік		8		2	5		3		1
Здабытак	18		14		10	8		4	

7. Пастаў дужкі, каб лікавыя выразы былі праўдзівыя.

$$70 - 40 + 20 - 10 = 20$$

$$70 - 40 + 20 - 10 = 0$$

$$90 - 60 - 20 = 50$$

$$90 - 60 - 20 = 10$$

$$2 \cdot 6 + 2 : 2 = 14$$

$$2 \cdot 6 + 2 : 2 = 7$$

Знайдзі «лішні» выраз.

$$2 + 2 + 2 + 2$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 + 3 + 2 + 4$$

$$4 + 4 + 4$$

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

10

1) Колькі руж у двух букетах?

$$3 + 3 = 3 \cdot 2 = \square$$

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$3 \cdot 5 = 15$$

2) Колькі ўсяго кнiг на малюнку?

$$3 + 3 + 3 = 3 \cdot 3 = \square$$

3) Колькі свечак на чатырох тартах?

$$3 + 3 + 3 + 3 = 3 \cdot 4 = \square \square$$

4) Колькі лямпачак на пяці святлафорах?

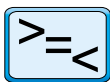
$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 3 \cdot 5 = \square \square$$

2. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 3 \cdot 2 & 4 \cdot 3 & 4 \cdot 2 & 5 \cdot 3 \\ 3 \cdot 4 & 3 \cdot 5 & 2 \cdot 3 & 6 \cdot 2 \end{array}$$

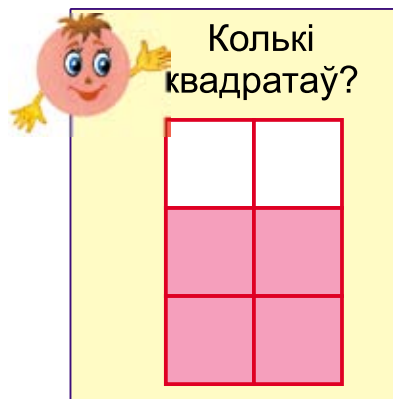
3. Пасажыр быў у дарозе двое сутак і 6 г. Колькі ўсяго гадзін ён быў у дарозе?

4. На новай вуліцы пабудавалі 5 дамоў, па 3 кватэры ў кожным. Колькі ўсяго кватэр пабудавалі?

5. $3 \cdot 3 \square 3 \cdot 2 + 3$ $3 \cdot 4 \square 3 \cdot 3 - 3$
 $3 \cdot 4 \square 3 \cdot 4 - 3$ $3 \cdot 5 \square 3 \cdot 4 + 3$

6. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{cc} 3 \cdot 2 + 3 & 3 \cdot 3 - 3 \\ 3 \cdot 2 - 3 & 3 \cdot 3 + 3 \\ 3 \cdot 4 + 3 & 3 \cdot 5 + 3 \end{array}$$

7. Вылічы.

$$\begin{array}{cc} 37 + 19 & (56 + 4) - 30 \\ 45 - 18 & 80 - (45 + 35) \end{array}$$

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

10

1) У трохвугольніку 3 стараны. Колькі старон у 6 такіх трохвугольніках?

$$3 + \square + \square + \square + \square + \square = 3 \cdot 6 = \square\square$$

2) У адным букеце 3 цюльпаны. Колькі цюльпанаў у 7 такіх букетах?

$$3 + \square + \square + \square + \square + \square + \square = 3 \cdot \square = \square \square$$

2. Складзі задачы па іх рашэнні.

1) $3 \cdot 8 = 24$ 2) $3 \cdot 9 = 27$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$3 \cdot 9 = 27$$

3. Закончы рашэнне прыкладаў.

$$3 \cdot 6 = 3 \cdot 5 + 3 = \square \square$$

$$3 \cdot 7 = 3 \cdot 6 + 3 = \square \square$$

$$3 \cdot 8 = 3 \cdot 7 + 3 = \square \square$$

г — гадзіна
мін — мінута

4. Вылічы.

$$3 \cdot 5 - 3$$

$$3 \cdot 6 - 3$$

$$3 \cdot 7 - 3$$

$$3 \cdot 8 - 3$$

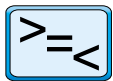
$$3 \cdot 5 + 3$$

$$3 \cdot 6 + 3$$

$$3 \cdot 7 + 3$$

$$3 \cdot 8 + 3$$

5.

$$3 \cdot 9 \square 8 \cdot 3 + 3$$

$$3 \cdot 8 \square 8 \cdot 3 - 3$$

$$3 \cdot 7 \square 3 \cdot 7 - 3$$

$$3 \cdot 6 \square 3 \cdot 5 + 3$$

6. У Мішы занятак у музычнай школе пачынаецца ў 15 г і працягваецца 45 мін. На дарогу дадому Міша затрачвае 15 мін. А якой гадзіне Міша вернецца дадому?

7. У школе 98 дзяцей наведваюць кружкі: 30 дзяцей — танцавальны, 20 дзяцей — тэатральны, а астатнія — спартыўны. Колькі дзяцей наведваюць спартыўны кружок?

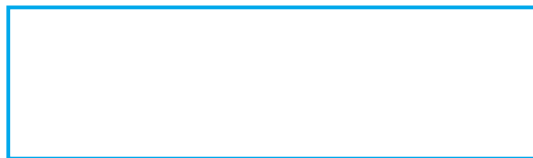
8. Раствлумач, якімі спосабамі знаходзілі перыметр прамавугольніка.

1) $2 + 7 + 2 + 7 = 18$ (см);

2) $2 \cdot 2 + 7 \cdot 2 = 18$ (см);

3) $(2 + 7) \cdot 2 = 18$ (см).

Адказ: 18 см.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

11

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$3 \cdot 5 = 15$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$3 \cdot 9 = 27$$

$$2 \cdot 3 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$4 \cdot 3 = 12$$

$$5 \cdot 3 = 15$$

$$6 \cdot 3 = 18$$

$$7 \cdot 3 = 21$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$9 \cdot 3 = 27$$

$$6 : 3 = 2$$

$$9 : 3 = 3$$

$$12 : 3 = 4$$

$$15 : 3 = 5$$

$$18 : 3 = 6$$

$$21 : 3 = 7$$

$$24 : 3 = 8$$

$$27 : 3 = 9$$

Ад перамены месцаў множнікаў здабытак не зменіцца.

2. Вылічы.

$3 \cdot 1$

$3 \cdot 7$

$27 : 3$

$3 \cdot 8$

$24 : 3$

$15 : 3$

$9 : 3$

$12 : 3$

$3 \cdot 6$

$3 \cdot 3$

$3 \cdot 5$

$3 \cdot 9$

3. Выкарыстоўваючы малюнкi, складзі задачы. Рашы іх.

1) $12 : 3 = \square$

2) $12 : 4 = \square$

$24 : 8 + 10 \square 27 : 9 + 10$

$3 \cdot 7 \square 3 \cdot 6$

$21 : 3 + 5 \square 18 : 3 + 5$

$3 \cdot 8 \square 3 \cdot 9$

$15 : 3 + 5 \square 18 : 6 + 6$

$5 \cdot 3 \square 3 \cdot 5$

5. Вылічы:

1) на колькі сума лікаў 9 і 3 меншая, чым іх здабытак;

2) на колькі здабытак лікаў 9 і 3 большы, чым іх дзель.

6. 6 алоўкаў раздалі двум вучням пароўну. Колькі алоўкаў атрымаў кожны вучань?

7. Вылічы, на колькі сантыметраў даўжыня сіняга адрэзка меншая за даўжыню чырвонага адрэзка.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

12

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$3 \cdot 5 = 15$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$3 \cdot 9 = 27$$

$$6 : 3 = 2$$

$$9 : 3 = 3$$

$$12 : 3 = 4$$

$$15 : 3 = 5$$

$$18 : 3 = 6$$

$$21 : 3 = 7$$

$$24 : 3 = 8$$

$$27 : 3 = 9$$

$$6 : 2 = 3$$

$$9 : 3 = 3$$

$$12 : 4 = 3$$

$$15 : 5 = 3$$

$$18 : 6 = 3$$

$$21 : 7 = 3$$

$$24 : 8 = 3$$

$$27 : 9 = 3$$

Калі здабытак двух множнікаў падзяліць на адзін з іх, атрымаецца другі множнік.

2. Знайдзі невядомы дзельнік.

$$6 : \square = 2$$

$$15 : \square = 5$$

$$24 : \square = 3$$

$$9 : \square = 3$$

$$18 : \square = 3$$

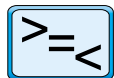
$$27 : \square = 9$$

$$12 : \square = 4$$

$$21 : \square = 7$$

$$18 : \square = 9$$

3.

$$3 \cdot 5 \square 15 : 3 + 5$$

$$18 : 3 \square 15 : 3 + 1$$

$$9 : 3 \square 15 : 3 - 2$$

$$12 : 4 \square 18 : 3 + 3$$

Які лік трэба скласці 5 разоў, каб атрымаць 15?

4. У дзіцячага веласіпеда 3 колы. Колькі колаў у 4 такіх веласіпедах?
5. Выкарыстоўваючы малюнкі, складзі задачы і рашы іх.

1) $6 \cdot 3 = \square \square$

2) $3 \cdot 6 = \square \square$

6. Знайдзі перыметр трохвугольніка, калі даўжыня адной яго стараны 5 см, даўжыня другой — 6 см, а даўжыня трэцяй — на 1 см большая, чым даўжыня другой стараны.

7. Устаў прапушчаныя знакі дзеянняў.

$18 \square 3 = 21$

$24 \square 3 = 8$

$9 \square 3 = 27$

$18 \square 3 = 6$

$24 \square 3 = 21$

$9 \square 3 = 12$

$18 \square 3 = 15$

$24 \square 3 = 27$

$9 \square 3 = 3$

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, складзі задачы і рашы іх.

12

1) $3 \cdot 3 = \square$

2) $9 : 3 = \square$

3) $3 \cdot 4 = \square \square$

4) $12 : 4 = \square$

Якім адным словам можна назваць гэтыя лікі:
2, 10, 8, 16, 6?

2. Устаў прапушчаныя лікі.

$6 : 2 = \square$

$15 : \square = \square$

$24 : \square = \square$

$9 : 3 = \square$

$18 : \square = \square$

$27 : \square = \square$

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$9 = 27 : \square$

$7 = 21 : \square$

$5 = 15 : \square$

$8 = \square\square : 3$

$6 = \square\square : 3$

$4 = \square : \square$

4. Устаў прапушчаныя лікі і знакі дзеянняў.

$5 * \square = 15$

$21 * \square = 18$

$27 * \square = 30$

$5 * \square = 2$

$21 * \square = 24$

$27 * \square = 9$

5. Рэпетыцыя хору працягвалася 45 мін з перапынкам у 10 мін і скончылася ў 16 г 10 мін. А якой гадзіне пачалася рэпетыцыя?

6. Вылічы, зрабі праверку пры дапамозе дзеяння складання.

$$\begin{array}{r} - 48 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 69 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 70 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 90 \\ - 64 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 73 \\ - 47 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 81 \\ - 59 \\ \hline \end{array}$$

7. Дапоўні сказы (вусна).

1) Калі дзель памножыць на дзельнік, то...

2) Калі дзялімае падзяліць на дзель, то...

1. Рашы задачы, выкарыстоўваючы малюнкi.

13

1) Колькі ног у двух сабак?

$4 + 4 = 4 \cdot 2 = \square$

$4 \cdot 2 = 8$

$4 \cdot 3 = 12$

$4 \cdot 4 = 16$

$4 \cdot 5 = 20$

2) На 3 клумбы высадзілі цюльпаны, па 4 кветкі на кожную. Колькі ўсяго цюльпанаў высадзілі на клумбы?

$$4 + 4 + \square = 4 \cdot \square = \square\square$$

3) На сталае ляжыць 4 стосы кніг, па 4 кнігі ў кожным. Колькі ўсяго кніг ляжыць на сталае?

$$4 + \square + \square + \square = 4 \cdot \square = \square\square$$

2. Складзі задачу па яе рашэнні.

$$4 \cdot 5 = 20$$

3. Прадоўжы складаць прыклады на множанне і дзяленне на 4.

$$4 \cdot 1 = 4$$

$$1 \cdot 4 = 4$$

$$4 : 4 = 1$$

$$4 \cdot 2 = \square$$

$$2 \cdot 4 = \square$$

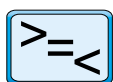
$$8 : 4 = \square$$

$$4 \cdot 3 = \square\square$$

$$3 \cdot 4 = \square\square$$

$$12 : 4 = \square$$

4.

$$4 \cdot 5 \square 4 \cdot 5 - 4$$

$$4 \cdot 2 \square 4 \cdot 2 + 4$$

$$4 \cdot 4 \square 4 \cdot 4 + 4$$

$$4 \cdot 3 \square 4 \cdot 3 - 4$$

$$4 \cdot 4 \square 4 \cdot 3 + 4$$

$$4 \cdot 3 \square 4 \cdot 4 - 3$$

5. На пашыў сукенкі зрасходавалі 4 м тканіны. Колькі метраў тканіны спатрэбіцца на пашыў 3 сукенак?

6. Вылічы.

$$7 \cdot (86 - 83)$$

$$40 + 27 : 3$$

$$35 + 8 - 23$$

$$6 \cdot (94 - 92)$$

$$60 - 18 : 2$$

$$75 + 6 - 31$$

7. Устаў патрэбныя лікі.

$$6 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$$

$$35 \text{ см} = \square \text{ дм} \square \text{ см}$$

$$40 \text{ см} = \square \text{ дм}$$

$$48 \text{ дм} = \square \text{ м} \square \text{ дм}$$

Прадоўжы рад лікаў.

98 96 76 74 54 52 32 30 ...

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

13

1) Колькі колаў у 6 аўтамабілях?

$$4 + 4 + 4 + 4 + \square + \square = 4 \cdot \square = \square \square$$

2) Колькі ног у 7 яшчарак?

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$4 \cdot 7 = 28$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$4 \cdot 9 = 36$$

$$4 + 4 + 4 + 4 + \square + \square + \square = 4 \cdot \square = \square \square$$

3) У фігуры 4 стараны. Колькі старон у 8 такіх фігур?

$$4 + 4 + \square + \square + \square + \square + \square + \square = 4 \cdot \square = \square\square$$

2. Складзі задачу па яе рашэнні.

$$4 \cdot 9 = 36$$

3. Прадоўжы складаць прыклады на множанне і дзяленне на 4.

$$4 \cdot 6 = \square\square$$

$$6 \cdot 4 = \square\square$$

$$24 : 4$$

$$24 : 6$$

$$4 \cdot 7 = \square\square$$

$$7 \cdot 4 = \square\square$$

$$28 : 4$$

$$28 : 7$$

$$4 \cdot 8 = \square\square$$

$$8 \cdot \square = \square\square$$

$$32 : 4$$

$$32 : \square$$

4. Разгледзь малюнак.

Вылічы.

1) Колькі лап у пандаў?

2) Колькі вачэй у пандаў?

3) Колькі насоў у пандаў?

5. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 3 \cdot 7 & 16 : 2 & 24 : 3 & 9 \cdot 3 \\ 7 \cdot 2 & 3 \cdot 8 & 20 : 4 & 18 : 9 \end{array}$$

6. У магазіне 18 пакетаў мукі расклалі на паліцы, па 9 штук на кожную. Колькі паліц занялі пакеты з мукой?

7. Запішы 5 няцотных лікаў.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

14

$$4 \cdot 2 = 8$$

$$4 \cdot 3 = 12$$

$$4 \cdot 4 = 16$$

$$4 \cdot 5 = 20$$

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$4 \cdot 7 = 28$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$4 \cdot 9 = 36$$

$$2 \cdot 4 = 8$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$4 \cdot 4 = 16$$

$$5 \cdot 4 = 20$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$9 \cdot 4 = 36$$

$$8 : 4 = 2$$

$$12 : 4 = 3$$

$$16 : 4 = 4$$

$$20 : 4 = 5$$

$$24 : 4 = 6$$

$$28 : 4 = 7$$

$$32 : 4 = 8$$

$$36 : 4 = 9$$

Ад перамены месцаў множнікаў здабытак не зменіцца.

2. Прачытай лікі.

3, 4, 8, 10, 11, 12, 15, 16, 27, 29, 30, 32, 33, 36.

Выпішы лікі, якія дзеляцца на 4.

3. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 8 : 2 & 8 : 4 & 12 : 4 & 9 : 3 \\ 2 : 2 & 12 : 3 & 20 : 5 & 12 : 4 \\ 3 \cdot 5 & 20 : 2 & 20 : 4 & 16 : 4 \end{array}$$

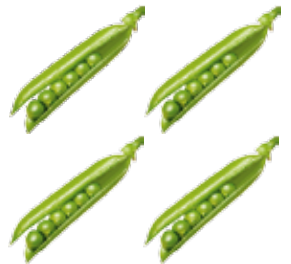
4. Адрэзак даўжынёй 20 см падзялілі на 4 роўныя часткі. Колькі сантыметраў складае кожная частка?

5. Прачытай.

$$\begin{array}{ll} 4 \cdot 6 = 4 \cdot 5 + 4 & 4 \cdot 8 = 4 \cdot 7 + 4 \\ 4 \cdot 7 = 4 \cdot 6 + 4 & 4 \cdot 9 = 4 \cdot 8 + 4 \end{array}$$

6. У адным струку гарошу 6 гарошын. Колькі гарошын у 4 такіх струках?

7. Параўнай, не вылічваючы.

$$\begin{array}{ll} 4 \cdot 6 \square 4 \cdot 7 & 4 \cdot 9 \square 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 \\ 3 \cdot 9 \square 3 \cdot 8 & 3 \cdot 6 \square 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 \end{array}$$

8. Устаў прапушчаныя лікі.

$$\begin{array}{ll} 36 = 4 \cdot \square & 28 = 4 \cdot \square \\ 32 = \square \cdot 4 & 24 = \square \cdot 4 \end{array}$$

9. У вагоне цягніка 9 купэ, па 4 месцы ў кожным. Колькі ўсяго месцаў у вагоне?

10. Вылічы.

$30 + 2 \cdot 8$

$70 - 24 : 3$

$42 + 3 \cdot 6$

$40 - 3 \cdot 5$

$89 - 18 : 2$

$63 - 27 : 9$

11. Запішы 5 цотных лікаў.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

15

$8 : 4 = 2$

$12 : 4 = 3$

$16 : 4 = 4$

$20 : 4 = 5$

$24 : 4 = 6$

$28 : 4 = 7$

$32 : 4 = 8$

$36 : 4 = 9$

$8 : 2 = 4$

$12 : 3 = 4$

$16 : 4 = 4$

$20 : 5 = 4$

$24 : 6 = 4$

$28 : 7 = 4$

$32 : 8 = 4$

$36 : 9 = 4$

Калі дзялімае падзяліць на дзель, то атрымаецца дзельнік.

2. $4 = 8 : \square$

$4 = 16 : \square$

$4 = 20 : \square$

$4 = 12 : \square$

$4 = 32 : \square$

$4 = 24 : \square$

$4 = 36 : \square$

$4 = 28 : \square$

3. Знайдзі перыметр квадрата, старана якога роўна:

1) 7 см; 2) 9 см.

4. Устаў прапушчаныя лікі і знакі дзеянняў.

$7 * \square = 28$

$9 * \square = 13$

$8 * \square = 4$

$7 * \square = 11$

$9 * \square = 36$

$8 * \square = 12$

$7 * \square = 3$

$9 * \square = 5$

$8 * \square = 32$

5. З 24 м тканіны пашылі халаты. На адзін халат зрасходавалі 4 м тканіны. Колькі халатаў пашылі?

6. Перыметр квадрата роўны 32 см. Знайдзі даўжыню старон такога квадрата.

7. Вылічы.

$50 - 28$

$2 \cdot 5 + 78$

$67 - 14 : 2$

$63 + 17$

$70 - 8 \cdot 2$

$88 + 18 : 9$

м — метр

8. Запоўні табліцу.

Дзялімае	18		14	15	27		12	
Дзельнік		3			9	3		
Дзель	2	6	2	3		8	3	

9. Устаў прапушчаныя лікі.

$12 - \square = 8$

$50 - \square \square < 40$

$5 + \square \square = 26$

$\square \square - 15 > 20$

Якое слова «лішняе»?

 складанне **раздрабленне** **дзяленне** **множанне** **адніманне**

1. Прачытай задачы і рашы іх.

15

1) У магазіне купілі 6 бляшанак сіняй фарбы, а зялёнай — на 3 бляшанкі менш. Колькі бляшанак зялёнай фарбы купілі ў магазіне?

2) У магазіне купілі 6 бляшанак сіняй фарбы, а зялёнай — **у 2 разы больш**. Колькі бляшанак зялёнай фарбы купілі ў магазіне?

$$6 \cdot 2 = 12$$

Адказ: **12 бляшанак**.

2) У магазіне купілі 6 бляшанак сіняй фарбы, а зялёнай — **у 2 разы менш**. Колькі бляшанак зялёнай фарбы купілі ў магазіне?

$$6 : 2 = 3$$

Адказ: **3 бляшанкі**.

Каб даведацца, які лік у 2 разы большы за дадзены, трэба дадзены лік памножыць на 2 (узяць 2 разы):

$$\square \cdot 2$$

Каб даведацца, які лік у 2 разы меншы за дадзены, трэба дадзены лік падзяліць на 2:

$$\square : 2$$

2. Устаў прапушчаныя словы.

1) Каб даведацца, які лік у 3 разы большы за дадзены, трэба дадзены лік памножыць на ... (узяць ... разы).

2) Каб даведацца, які лік у 3 разы меншы за дадзены, трэба дадзены лік падзяліць на

3) Каб даведацца, які лік у 4 разы большы за дадзены, трэба дадзены лік ... (узяць ... разы).

4) Каб даведацца, які лік у 4 разы меншы за дадзены, трэба дадзены лік

3. Да абеду ў кіёску прадалі 36 пачкаў марожанага, а пасля абеду — у 4 разы менш. Колькі пачкаў марожанага прадалі пасля абеду?

4. У Каці 6 лялек, а сукенак для лялек — у 3 разы больш. Колькі ў Каці сукенак для лялек?

5. У Сашы 1 цацачны паравоз, а вагонаў да яго — у 2 разы больш. Колькі ў Сашы вагонаў?

1. У магазіне было 8 скакалак, а мячоў — у 2 разы больш. Колькі мячоў было ў магазіне?

16

2. У магазіне было 8 скакалак, а мячоў — у 2 разы менш. Колькі мячоў было ў магазіне?

3. Раніцай хлопчык гуляў з сабакам 18 мін, а пасля абеду — у 3 разы менш. Колькі мінут хлопчык гуляў з сабакам пасля абеду. Колькі ўсяго мінут хлопчык гуляў з сабакам?

4. 1) У першы дзень у магазіне прадалі 7 чайнікаў, а ў другі дзень — у 2 разы больш. Колькі чайнікаў прадалі ў магазіне ў другі дзень? Колькі чайнікаў прадалі ў магазіне за 2 дні?
- 2) У першы дзень у магазіне прадалі 7 чайнікаў, а ў другі дзень — на 2 больш. Колькі чайнікаў прадалі ў магазіне ў другі дзень? Колькі чайнікаў прадалі ў магазіне за 2 дні?
5. На адной талерцы ляжала 6 кавалкаў торта, а на другой — у 3 разы менш. Колькі кавалкаў торта ляжала на дзвюх талерках?

6. Вылічы ў слупок.

$34 + 52$

$61 - 17$

$90 - 36$

$19 + 28$

$55 - 27$

$25 + 26$

7. Замяні, дзе магчыма, складанне множаннем.

$2 + 2 + 2 + 2$

$5 + 5 + 5 + 5 + 5$

$6 + 5 + 6$

$8 + 8 + 7$

$9 + 9$

$7 + 7 + 7 + 7$

8. Начарці ломаную лінію з двух звёнаў. Першае звяно даўжынёй 3 см, а другое — у 3 разы большае.

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

17

1) Колькі цюльпанаў у 2 букетах?

$5 \cdot 2 = 10$

$5 \cdot 3 = 15$

$5 \cdot 4 = 20$

$5 \cdot 5 = 25$

$5 + 5 = 5 \cdot 2 = \square \square$

2) Колькі ўсяго грыбоў на малюнку?

$5 + 5 + 5 = 5 \cdot 3 = \square \square$

3) У фігуры 5 старон. Колькі старон у 4 такіх фігур?

$5 + 5 + 5 + \square = 5 \cdot 4 = \square \square$

2. Складзі задачу па яе рашэнні. Выкарыстоўвай малюнкi з задання 1.

$$5 \cdot 5 = 25$$

3. Прадоўжы складаць прыклады на множанне і дзяленне на 5.

$$5 \cdot 2 = 10$$

$$2 \cdot 5 = \square\square$$

$$10 : 5 = \square$$

$$5 \cdot 3 = 15$$

$$3 \cdot 5 = \square\square$$

$$15 : \square = \square$$

$$5 \cdot 4 = 20$$

$$4 \cdot 5 = \square\square$$

$$20 : \square = \square$$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$$25 = 5 \cdot \square$$

$$15 = 5 \cdot \square$$

$$5 = 25 : \square$$

$$20 = 5 \cdot \square$$

$$10 = 5 \cdot \square$$

$$5 = 20 : \square$$

5. Даўжыня стараны квадрата роўна 5 см. Знайдзі яго перыметр.

6. У атэлье з 20 м тканіны пашылі 5 плашчоў. Колькі метраў тканіны пайшло на адзін плашч?

7. Вылічы.

$$44 + 2$$

$$70 - 25 : 5$$

$$(20 + 8) : 4$$

$$44 + 20$$

$$20 - 5 \cdot 4$$

$$(30 + 2) : 4$$

$$44 - 2$$

$$65 + 3 \cdot 5$$

$$(18 + 6) : 3$$

8. Вылічы.

$$6 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$$

$$7 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$$

$$50 \text{ см} = \square \text{ дм}$$

$$1 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$$

$$1 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$$

$$8 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$$

Закончы сказы.

- Калі чырвоны аловак у 3 разы даўжэйшы за сіні, то сіні...
- Калі стол у 2 разы вышэйшы за табурэт, то табурэт...

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

17

1) Кветкі паставілі ў 6 ваз, па 5 штук у кожную. Колькі кветак паставілі ў вазы?

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 5 \cdot 6 = \square \square$$

2) Даўжыня адной гусеніцы 5 см. Якая даўжыня 7 гусеніц?

$$5 + 5 + \square + \square + \square + \square + \square = 5 \cdot \square = \square \square$$

3) У пакеце ляжыць 5 апельсінаў. Колькі апельсінаў у 8 такіх пакетах?

$$5 + 5 + \square + \square + \square + \square + \square + \square = 5 \cdot 8 = \square \square$$

2. Складзі задачу па яе рашэнні, выкарыстоўваючы малюнкi з задання 1.

$$5 \cdot 9 = 45$$

3. Прадоўжы складаць прыклады на множанне і дзяленне на 5.

$$5 \cdot 6 = 30$$

$$6 \cdot 5 = \square \square$$

$$30 : 5 = 6$$

$$5 \cdot 7 = 35$$

$$7 \cdot 5 = \square \square$$

$$35 : 5 = \square$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$8 \cdot 5 = \square \square$$

$$40 : \square = \square$$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$$45 = \square \cdot 5$$

$$35 = \square \cdot 5$$

$$25 = \square \cdot 5$$

$$40 = \square \cdot 5$$

$$30 = \square \cdot 5$$

$$20 = \square \cdot 5$$

5. 20 алоўкаў раздалі 4 вучням пароўну. Колькі алоўкаў атрымаў кожны вучань?

6. Вылічы.

$$\begin{array}{r} 73 \\ - 56 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ - 47 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 79 \\ - 47 \\ \hline \end{array}$$

7. Вылічы.

$$2 \text{ м } 7 \text{ дм} = \square \square \text{ дм}$$

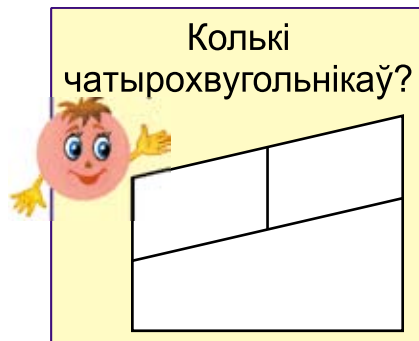
$$25 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$$

$$4 \text{ дм } 3 \text{ см} = \square \square \text{ см}$$

$$48 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$$

$$8 \text{ м } 6 \text{ дм} = \square \square \text{ дм}$$

$$52 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$$

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

18

$5 \cdot 2 = 10$

$5 \cdot 3 = 15$

$5 \cdot 4 = 20$

$5 \cdot 5 = 25$

$5 \cdot 6 = 30$

$5 \cdot 7 = 35$

$5 \cdot 8 = 40$

$5 \cdot 9 = 45$

$2 \cdot 5 = 10$

$3 \cdot 5 = 15$

$4 \cdot 5 = 20$

$5 \cdot 5 = 25$

$6 \cdot 5 = 30$

$7 \cdot 5 = 35$

$8 \cdot 5 = 40$

$9 \cdot 5 = 45$

$10 : 5 = 2$

$15 : 5 = 3$

$20 : 5 = 4$

$25 : 5 = 5$

$30 : 5 = 6$

$35 : 5 = 7$

$40 : 5 = 8$

$45 : 5 = 9$

Калі здабытак двух множнікаў падзяліць на адзін з іх, атрымаецца другі множнік.

2. З лікаў ад 1 да 45 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 5.

3. Вылічы.

$5 \cdot 4 = 5 \cdot 3 + 5 =$

$5 \cdot 7 = 5 \cdot 6 + 5 =$

$5 \cdot 5 = 5 \cdot 4 + 5 =$

$5 \cdot 8 = 5 \cdot 7 + 5 =$

$5 \cdot 6 = 5 \cdot 5 + 5 =$

$5 \cdot 9 = 5 \cdot 8 + 5 =$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$15 = 5 \cdot \square$

$35 = 5 \cdot \square$

$25 = 5 \cdot \square$

$10 = \square \cdot 2$

$30 = \square \cdot 6$

$20 = \square \cdot 4$

5. У хакеістаў школьнай каманды было 22 новыя клюшкі і 8 старых. Падчас гульні 4 клюшкі зламаліся. Колькі клюшак засталася? Рашы задачу двума спосабамі.
6. 21 кветку расставілі ў вазы, па 3 штукі ў кожную. Колькі атрымалася ваз з кветкамі?

7. Вылічы.

$27 + 4$

$83 - 9$

$56 - 7$

$44 - 5$

$33 - 6$

$48 + 7$

$79 + 4$

$35 + 8$

8. Начарці 2 адрэзкі: даўжыня аднаго 6 см, а другога — на 3 см меншая.
9. Вымерай стораны прамавугольніка і знайдзі яго перыметр.

10. Вылічы.

$25 + 5 \cdot 3$

$(56 - 32) : 4$

$64 + 28 : 7$

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

19

$10 : 5 = 2$

$15 : 5 = 3$

$20 : 5 = 4$

$25 : 5 = 5$

$30 : 5 = 6$

$35 : 5 = 7$

$40 : 5 = 8$

$45 : 5 = 9$

$10 : 2 = 5$

$15 : 3 = 5$

$20 : 4 = 5$

$25 : 5 = 5$

$30 : 6 = 5$

$35 : 7 = 5$

$40 : 8 = 5$

$45 : 9 = 5$

Калі дзялімае падзяліць на дзель, то атрымаецца дзельнік.

2. $5 = 10 : \square$ $5 = 25 : \square$ $5 = 40 : \square$

$5 = 15 : \square$ $5 = 30 : \square$ $5 = 45 : \square$

$5 = 20 : \square$ $5 = 35 : \square$

3. З лікаў ад 45 да 1 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 5.

4. Вылічы.

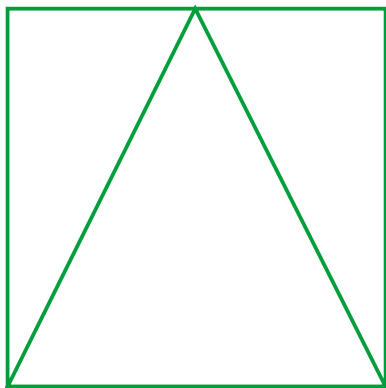
$5 \cdot 2$ $45 : 5$ $9 \cdot 4$ $40 : 8$

$6 \cdot 3$ $32 : 4$ $8 \cdot 4$ $28 : 7$

$7 \cdot 4$ $21 : 3$ $7 \cdot 5$ $18 : 6$

5. 45 руж расклалі ў 9 букетаў. Колькі кветак атрымалася ў кожным букеце?

6. У ларок прывезлі 35 скрынь з яблыкамі, а з апельсінамі — у 5 разоў менш. Колькі скрынь з апельсінамі прывезлі ў ларок?
7. Вымерай стораны квадрата. Знайдзі яго перыметр. Колькі трохвугольнікаў на малюнку?

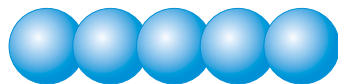
Запоўні
«магічны
квадрат».

5		7
6	4	2
1	8	

1. Разгледзь малюнак і адкажы на пытанні.

20

**На колькі зялёных мячоў больш, чым сініх?
Разважай так.**

Каб даведацца, на колькі 10 больш, чым 5, трэба: $10 - 5 = 5$

Адказ: на 5 мячоў больш.

У колькі разоў зялёных мячоў больш, чым сініх?

Разважай так.

Каб даведацца, у колькі разоў 10 больш, чым 5, трэба: $10 : 5 = 2$

Адказ: **у 2 разы больш.**

2. Разгледзь малюнак і адкажы на пытанні.

1) **На колькі квадратаў больш, чым трохвугольнікаў?**

2) **У колькі разоў квадратаў больш, чым трохвугольнікаў?**

3. Вылічы.

$9 \cdot 5$

$27 : 9$

$4 \cdot 5$

$25 : 5$

$8 \cdot 4$

$40 : 8$

$3 \cdot 4$

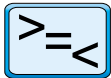
$16 : 4$

$7 \cdot 3$

$24 : 6$

$7 \cdot 2$

$9 : 3$

4. $9 \cdot 3 \square 4 \cdot 9$ $45 : 9 \square 36 : 9$
 $8 \cdot 5 \square 5 \cdot 7$ $24 : 8 \square 40 : 8$

5. Начарці два адрэзкі: даўжынёй 8 см і даўжынёй 2 см. У колькі разоў даўжыня першага адрэзка большая, чым даўжыня другога?

6. Складзі задачы па кароткім запісе і рашы іх.

Было — ?
Прадалі — 20 п.
Засталося — 40 п.

Было — 90 скр.
Прадалі — ?
Засталося — 8 скр.

Прадоўжы рад лікаў.

1 3 7 13 21

1. Разгледзь малюнак і адкажы на пытанні.

20

На колькі белых мячоў менш, чым аранжавых?

Разважай так.

Каб даведацца, на колькі 2 менш, чым 8, трэба:

$$8 - 2 = 6$$

Адказ: на 6 мячоў менш.

У колькі разоў белых мячоў менш, чым аранжавых?

Разважай так.

Каб даведацца, у колькі разоў 2 менш, чым 8, трэба: $8 : 2 = 4$

Адказ: **у 4 разы менш.**

2. Разгледзь малюнак і адкажы на пытанні.

1) **На колькі** трохвугольнікаў **менш**, чым кругоў?

2) **У колькі разоў** трохвугольнікаў **менш**, чым кругоў?

3. Было 12 скрынь з яблыкамі і 6 скрынь з грушамі. **На колькі** скрынь з яблыкамі было **больш**, чым скрынь з грушамі? **У колькі разоў** скрынь з грушамі было **менш**, чым скрынь з яблыкамі?

4. Бабулі 45 гадоў, а яе ўнучцы 5 гадоў. **На колькі** гадоў унучка **маладзейшая** за бабулю? **У колькі разоў** бабуля **старэйшая** за ўнучку?

5. Начарці два адрэзкі: даўжынёй 12 см і даўжынёй 4 см. На колькі сантыметраў другі адрэзак **карацейшы**, чым першы адрэзак?

6. Вылічы.

$$\begin{array}{r} 56 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 34 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 94 \\ - 78 \\ \hline \end{array}$$

7. Вылічы.

$40 + 24$

$28 + 2$

$32 + 18$

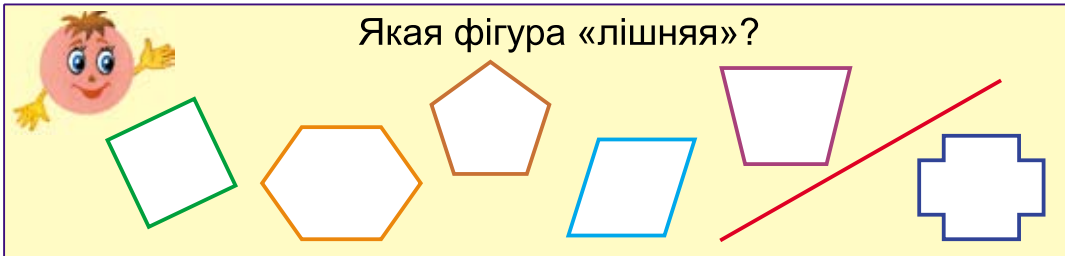
$36 + 47$

$80 - 50$

$40 - 6$

$70 - 24$

$83 - 56$

1. Разгледзь малюнак і адкажы на пытанні.

20

У колькі разоў шчанюкоў больш, чым кацянят?

У колькі разоў кацянят менш, чым шчанюкоў?

$\square : \square = 2$

Адказ: у 2 разы.

Каб даведацца, у колькі разоў адзін лік большы або меншы, чым другі, трэба большы лік падзяліць на меншы лік.

2. Было 12 мяшкоў з бульбай і 3 мяшкі з морквай. **У колькі разоў мяшкоў з бульбай больш, чым мяшкоў з морквай?**
3. Бацьку 32 гады, а яго сыну 8 гадоў. **На колькі гадоў бацька старэйшы за сына? У колькі разоў сын маладзейшы за бацьку?**

Як адным словам назваць гэтыя лікі:
3, 11, 9, 21, 17?

4. Вылічы.

$$8 \cdot (56 - 51) \quad 50 - 35 : 7 \quad 53 + 18 + 7 + 2$$

$$9 \cdot (78 - 74) \quad 80 - 36 : 9 \quad 41 + 16 + 9 + 4$$

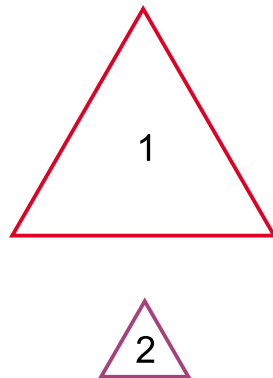
5. Устаў прапушчаныя лікі.

$$3 \cdot 6 = \square \square \quad 18 : 3 = \square \quad 9 \cdot 2 = \square \square$$

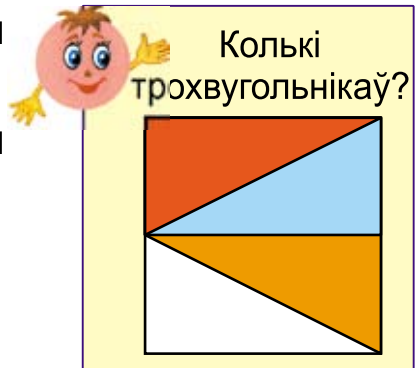
$$6 \cdot 3 = \square \square \quad 18 : 6 = \square \quad 2 \cdot 9 = \square \square$$

6. У садзе пасадзілі 9 кустоў агрэсту, а парэчак — у 2 разы больш. Колькі ўсяго кустоў пасадзілі ў садзе?

7. Перыметр першага трохвугольніка 24 см. Перыметр другога трохвугольніка 6 см. У колькі разоў перыметр першага трохвугольніка большы, чым перыметр другога трохвугольніка?

8. $> = <$ 6 м 4 дм 6 дм 4 см
 1 г 20 мін 70 мін
 5 дм 8 см 5 м 8 дм

9. Вылічы.

$$\begin{array}{ccc} 5 \cdot 1 & 8 : 1 & 5 : 5 \\ 25 \cdot 1 & 0 : 1 & 4 : 4 \end{array}$$

1. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 2 \cdot 5 & 27 : 3 & 9 \cdot 5 & 32 : 4 \\ 3 \cdot 4 & 36 : 9 & 4 \cdot 9 & 40 : 8 \end{array}$$

21

2. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{cccc} 11 + 11 & 14 + 14 & 34 - 17 & 21 + 21 \\ 12 + 12 & 15 + 15 & 36 - 18 & 22 + 22 \end{array}$$

3. Устаў прапушчаныя лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$$\begin{array}{ccc} 6 \cdot 2 = 2 \cdot \square & 8 \cdot \square = 4 \cdot 8 & 10 \cdot 3 = \square \cdot 10 \\ 4 \cdot 3 = \square \cdot 4 & \square \cdot 5 = 5 \cdot 9 & \square \square \cdot 2 = 2 \cdot 30 \end{array}$$

4. Знайдзі множнік.

$$\begin{array}{ccc} \square \cdot 2 = 8 & \square \cdot 4 = 32 & \square \cdot 4 = 24 \\ 3 \cdot \square = 27 & 8 \cdot \square = 24 & 2 \cdot \square = 18 \end{array}$$

5. Знайдзі дзялімае.

$$\begin{array}{ccc} \square \square : 3 = 7 & \square \square : 2 = 9 & \square \square : 12 = 1 \\ \square \square : 4 = 8 & \square \square : 4 = 6 & \square \square : 2 = 6 \end{array}$$

6. Знайдзі дзельнік.

$21 : \square = 7$

$20 : \square = 20$

$18 : \square = 3$

$24 : \square = 4$

$36 : \square = 4$

$10 : \square \square = 1$

$24 : \square = 3$

$9 : \square = 9$

$18 : \square = 9$

7. Прачытай рад лікаў: 5, 12, 20, 1, 9, 19, 36, 40, 16.
Назаві:

- 1) цотныя лікі;
- 2) няцотныя лікі;
- 3) лікі, якія дзеляцца на 2;
- 4) лікі, якія дзеляцца на 3;
- 5) адназначныя лікі.

8. Запішы выразы. Вылічы іх значэнні.

- 1) Да ліку 20 дадай рознасць лікаў 11 і 8.
- 2) Ад ліку 20 аднімі суму лікаў 9 і 6.
- 3) Першы множнік 15, другі множнік 1. Знайдзі здабытак.
- 4) Дзялімае 4, дзельнік 2. Знайдзі дзель.

9. У першы дзень вясновых канікул Вольга пра-
чытала 12 старонак кнігі, а ў другі дзень — на
5 старонак больш. Колькі ўсяго старонак пра-
чытала Вольга за два дні?

10. У майстэрні было 3 кавалкі шоўку, па 8 м кож-
ны, і 3 кавалкі паркалю, па 1 м кожны. Колькі
ўсяго метраў тканіны было ў майстэрні?

- 11.** У Пеці 40 значкоў, а ў Сашы 8 значкоў. У колькі разоў у Пеці значкоў больш, чым у Сашы? На колькі ў Сашы значкоў менш, чым у Пеці?
- 12.** На стала ляжала 3 пучкі па 3 морквіны і 6 цыбулін. Колькі ўсяго агародніны ляжала на сталае?

- 13.** У каробцы было 24 пірожных. Тата, мама, бабуля і дзядуля ўзялі па 2 пірожных, а Дзіма ўзяў 3 пірожных. Колькі пірожных засталася ў каробцы?

- 14.** Выкарыстоўваючы малюнкi, складзі задачы, якія рашаюцца так:

1) $20 - 4$

2) $20 : 4$

3) $8 + 3$

4) $8 \cdot 3$

- 15.** Па кароткім запісе ўмовы складзі задачы. Рашы іх.

Было — ?
 Прадалі — 27 к.
 Засталося — 44 к.

Было — ?
Прадалі — 17 скр.
Прывезлі — 22 скр.
Стала — 38 скр.

Было — 34 ц.
Раздалі — 5 дзецям па 3 ц.
Засталося — ?

Было — ?
Паехалі — 48 м.
Засталося — 26 м.

- 16.** На кожнай з 4 раслін распусцілася па 3 кветкі. Колькі ўсяго кветак распусцілася?

- 17.** У класе 3 акны. На падаконнікі паставілі па адным вазоне з кветкамі. Колькі ўсяго вазонаў з кветкамі ў класе?

- 18.** Начарці адрэзак на 3 см даўжэйшы за дадзены. Знайдзі суму даўжынь двух адрэзкаў.

19. Начарці адрэзак на 4 см карацейшы за дадзены. Знайдзі суму даўжынь двух адрэзкаў.

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

22

- 1) У кожнай фігуры па 6 старон.
Колькі старон у 2 такіх фігур?

$$6 + 6 = 6 \cdot 2 = \square \square$$

- 2) У адной скрыні расце 6 кветак.
Колькі кветак у 3 такіх скрынях?

$$6 + 6 + 6 = 6 \cdot 3 = \square \square$$

- 3) У аднаго жука 6 ног. Колькі ног у 4 жукоў?

$$6 + 6 + 6 + 6 = 6 \cdot \square = \square \square$$

$$6 \cdot 2 = 12$$

$$6 \cdot 3 = 18$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$6 \cdot 5 = 30$$

$$6 \cdot 6 = 36$$

$$6 \cdot 7 = 42$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$6 \cdot 9 = 54$$

2. Складзі задачу па яе рашэнні, выкарыстоўваючы малюнкi з задання 1.

1) $6 \cdot 5 = 30$ 3) $6 \cdot 7 = 42$

2) $6 \cdot 6 = 36$ 4) $6 \cdot 8 = 48$

3. Устаў прапушчаныя лікі.

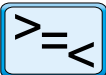
$6 \cdot 6 = 6 \cdot 5 + \square$ $6 \cdot 8 = 6 \cdot \square + 6$

$6 \cdot 7 = 6 \cdot 6 + \square$ $6 \cdot 9 = \square \cdot 8 + 6$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$12 = 2 \cdot \square$ $24 = 4 \cdot \square$ $36 = 6 \cdot \square$

$18 = 3 \cdot \square$ $30 = 5 \cdot \square$ $42 = 7 \cdot \square$

5. $6 \cdot 5 \square 5 \cdot 6 - 6$ $5 \cdot 9 \square 5 \cdot 8 + 5$
 $6 \cdot 7 \square 6 \cdot 8 - 6$ $5 \cdot 7 \square 7 \cdot 5 - 5$
 $6 \cdot 8 \square 6 \cdot 8 + 6$ $5 \cdot 4 \square 5 \cdot 5 - 5$

6. Сястры 12 гадоў, а брату 6 гадоў. У колькі разоў сястра старэйшая за брата? Змяні пытанне задачы так, каб яна рашалася дзеяннем аднімання.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

23

$$6 \cdot 2 = 12$$

$$6 \cdot 3 = 18$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$6 \cdot 5 = 30$$

$$6 \cdot 6 = 36$$

$$6 \cdot 7 = 42$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$6 \cdot 9 = 54$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$5 \cdot 6 = 30$$

$$6 \cdot 6 = 36$$

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$9 \cdot 6 = 54$$

$$12 : 6 = 2$$

$$18 : 6 = 3$$

$$24 : 6 = 4$$

$$30 : 6 = 5$$

$$36 : 6 = 6$$

$$42 : 6 = 7$$

$$48 : 6 = 8$$

$$54 : 6 = 9$$

Ад перамены месцаў множнікаў здабытак не зменіцца.

2. З лікаў ад 10 да 54 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 6.

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$$54 = 6 \cdot \square$$

$$42 = 6 \cdot \square$$

$$30 = 6 \cdot \square$$

$$48 = \square \cdot 6$$

$$36 = \square \cdot \square$$

$$24 = \square \cdot \square$$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$$6 = 12 : \square$$

$$6 = 24 : \square$$

$$6 = 36 : \square$$

$$6 = 18 : \square$$

$$6 = 30 : \square$$

$$6 = 42 : \square$$

5. Саша рашыў 6 задач, а Пеця 2 задачы. У колькі разоў больш рашыў задач Саша, чым Пеця?

На колькі задач больш рашыў Саша, чым Пеця?

6. Бабуля спякла 24 піражкі з капустай і 8 піражкоў з мясам. У колькі разоў менш бабуля спякла піражкоў з мясам, чым з капустай? Змяні пытанне да задачы так, каб яна рашалася:

- 1) дзеяннем аднімання;
- 2) дзеяннем складання.

7. Вылічы.

$35 : 5 \cdot 4$

$6 \cdot 6 : 9$

$3 \cdot 8 + 6 \cdot 5$

$54 : 6$

$24 : 4 \cdot 3$

$3 \cdot 8 : 6$

$7 \cdot 2 + 4 \cdot 4$

$42 : 7$

$45 : 9 \cdot 4$

$9 \cdot 2 : 3$

$4 \cdot 7 + 6 \cdot 7$

$30 : 5$

1. Прачытай прыклады. Назаві прыклады, якія ты ўжо ведаеш. Запомні новыя прыклады.

24

$12 : 6 = 2$

$18 : 6 = 3$

$24 : 6 = 4$

$30 : 6 = 5$

$36 : 6 = 6$

$42 : 6 = 7$

$48 : 6 = 8$

$54 : 6 = 9$

$12 : 2 = 6$

$18 : 3 = 6$

$24 : 4 = 6$

$30 : 5 = 6$

$36 : 6 = 6$

$42 : 7 = 6$

$48 : 8 = 6$

$54 : 9 = 6$

Калі дзель памножыць на дзельнік, атрымаем дзялімае.

2. З лікаў ад 54 да 10 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 6.

3. Знайдзі дзялімае.

$$\square\square : 5 = 6$$

$$\square\square : 6 = 2$$

$$\square\square : 6 = 7$$

$$\square\square : 4 = 6$$

$$\square\square : 8 = 6$$

$$\square\square : 6 = 5$$

$$\square\square : 6 = 6$$

$$\square\square : 3 = 6$$

$$\square\square : 6 = 9$$

4. 54 слівы раздалі дзецям, па 6 сліў кожнаму. Колькі дзяцей атрымалі слівы?

5. Устанаві парадак выканання дзеянняў і вылічы.

$$20 + 5 \cdot (12 - 7)$$

$$24 : 4 + 54 : 6$$

$$36 : 4 \cdot 5$$

$$40 + 6 \cdot (11 - 5)$$

$$18 : 6 + 48 : 6$$

$$30 : 5 \cdot 9$$

6. Рашы задачы і параўнай іх рашэнні.

1) У адной скрыні 8 кабачкоў, а ў другой — у 4 разы больш. Колькі кабачкоў у дзвюх скрынях?

2) У адной скрыні 8 кабачкоў, а ў другой — на 4 больш. Колькі кабачкоў у дзвюх скрынях?

7. Вылічы.

$$54 : 9 \cdot 5$$

$$6 \cdot 4 : 8$$

$$3 \cdot 5 + 7 \cdot 5$$

$$48 : 6$$

$$12 : 6 \cdot 8$$

$$4 \cdot 4 : 2$$

$$6 \cdot 3 + 4 \cdot 3$$

$$45 : 5$$

$$48 : 8 \cdot 3$$

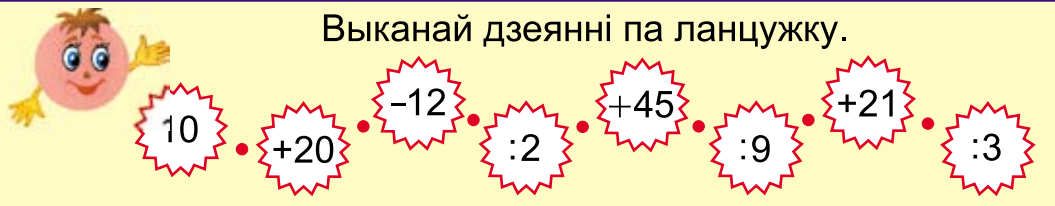
$$2 \cdot 9 : 3$$

$$6 \cdot 5 + 7 \cdot 4$$

$$36 : 4$$

8. Начарці два адрэзкі: адзін даўжынёй 2 см, а другі — на 6 см даўжэйшы. У колькі разоў даўжыня першага адрэзка меншая за даўжыню другога?

Выканай дзеянні па ланцужку.

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

25

- 1) У адной шклянцы 7 алоўкаў. Колькі алоўкаў у дзвюх шклянках?

$$7 + 7 = 7 \cdot 2 = \square \square$$

- 2) Для адной гітары трэба 7 струн. Колькі струн трэба для 3 такіх гітар?

$$7 + 7 + 7 = 7 \cdot \square = \square \square$$

$$7 \cdot 2 = 14$$

$$7 \cdot 3 = 21$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$7 \cdot 5 = 35$$

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$7 \cdot 9 = 63$$

3) На паперы майстар адмераў 7 см 4 разы. Колькі ўсяго сантыметраў адмераў майстар?

$$7 + 7 + 7 + 7 = 7 \cdot \square = \square\square$$

4) У тыдні 7 дзён. Колькі дзён у 5 тыднях? Колькі гэта месяцаў і дзён?

$$7 + 7 + 7 + \square + \square = 7 \cdot \square = \square\square$$

2. Вылічы.

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot 8 = 7 \cdot 7 + 7 = \square\square$$

$$7 \cdot 7 = 7 \cdot 6 + 7 = \square\square$$

$$7 \cdot 9 = 7 \cdot 8 + 7 = \square\square$$

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$$14 = 2 \cdot \square$$

$$28 = 4 \cdot \square$$

$$42 = 6 \cdot \square$$

$$56 = 7 \cdot \square$$

$$21 = 3 \cdot \square$$

$$35 = 5 \cdot \square$$

$$49 = 7 \cdot \square$$

$$63 = 7 \cdot \square$$

4. На санках каталіся 7 дзяцей, а ў хакей гулялі — у 4 разы больш. Колькі дзяцей гулялі ў хакей?

5. На двары гулялі дзеці: 6 чалавек — з мячом, а на скакалцы скакала ў 3 разы больш. Колькі ўсяго дзяцей гулялі на двары?

6. На складзе было 37 мяшкоў мукі і 43 мяшкі цукру. У магазін адправілі 50 мяшкоў. Колькі мяшкоў засталася на складзе?

7. Знайдзі перыметр прамавугольніка са старанамі:

- 1) 7 см і 4 см; 2) 6 дм і 5 дм.

8. Вылічы.

$$\begin{array}{r} + 23 \\ 46 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 35 \\ 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 48 \\ 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 51 \\ 39 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 28 \\ 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 49 \\ 27 \\ \hline \end{array}$$

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

26

$$7 \cdot 2 = 14$$

$$7 \cdot 3 = 21$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$7 \cdot 5 = 35$$

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$7 \cdot 9 = 63$$

$$2 \cdot 7 = 14$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$4 \cdot 7 = 28$$

$$5 \cdot 7 = 35$$

$$6 \cdot 7 = 42$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$9 \cdot 7 = 63$$

$$14 : 7 = 2$$

$$21 : 7 = 3$$

$$28 : 7 = 4$$

$$35 : 7 = 5$$

$$42 : 7 = 6$$

$$49 : 7 = 7$$

$$56 : 7 = 8$$

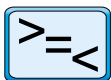
$$63 : 7 = 9$$

Ад перамены месцаў множнікаў здабытак не зменіцца.

2. З лікаў ад 1 да 63 выпішы тыя, якія дзеляцца на 7.

3.

$$7 \cdot 7 \square 7 \cdot 6 + 7$$

$$7 \cdot 9 \square 7 \cdot 8 - 7$$

$$7 \cdot 7 \square 7 \cdot 7 - 7$$

$$7 \cdot 9 \square 7 \cdot 8 + 7$$

$$7 \cdot 8 \square 7 \cdot 9 - 7$$

$$7 \cdot 8 \square 7 \cdot 7 + 7$$

4. Складзі выразы і вылічы.

Павяліч у 7 разоў					
7	5	8	6	4	9

Павяліч на 7					
7	5	8	6	4	9

5. 56 цукерак раздалі 8 дзецям пароўну. Колькі цукерак атрымала кожнае дзіця?

6. Дзеці паехалі ў цырк на 3 аўтобусах. У першым аўтобусе было 23 чалавекі, у другім аўтобусе — на 7 чалавек больш, чым у першым. У трэцім аўтобусе было на 2 чалавекі менш, чым у другім. Колькі ўсяго дзяцей паехала ў цырк?

7. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 7 \cdot 4 & 56 : 7 & 46 + (30 - 4) & 32 + 6 \cdot 3 \\ 8 \cdot 3 & 24 : 6 & (46 + 30) - 4 & 41 - 35 : 5 \\ 2 \cdot 9 & 32 : 4 & 32 : 8 + 69 & 5 + 0 : 56 \end{array}$$

8. Начарці два адрэзкі: адзін — даўжынёй 10 см, а другі — на 8 см карацейшы. Знайдзі, у колькі разоў даўжыня другога адрэзка меншая, чым даўжыня першага.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

27

$14 : 7 = 2$

$21 : 7 = 3$

$28 : 7 = 4$

$35 : 7 = 5$

$42 : 7 = 6$

$49 : 7 = 7$

$56 : 7 = 8$

$63 : 7 = 9$

$14 : 2 = 7$

$21 : 3 = 7$

$28 : 4 = 7$

$35 : 5 = 7$

$42 : 6 = 7$

$49 : 7 = 7$

$56 : 8 = 7$

$63 : 9 = 7$

2. З лікаў ад 63 да 13 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 7.

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$63 = 7 \cdot \square$

$35 = \square \cdot 7$

$42 = 7 \cdot \square$

$56 = \square \cdot 7$

$28 = 7 \cdot \square$

$14 = 7 \cdot \square$

$49 = \square \cdot 7$

$21 = \square \cdot 7$

$7 = 7 \cdot \square$

4. Складзі выразы і вылічы.

Паменшы ў 7 разоў					
7	42	28	56	35	49

Паменшы на 7					
7	42	28	56	35	49

5. На адной паліцы стаяла 11 пачкаў грэчкі, а на другой — 13 пачкаў. Прадалі 15 пачкаў. Колькі пачкаў грэчкі засталася?

6. У сталовую прывезлі 7 скрынь памідораў, а агуркоў — у 3 разы больш. Колькі ўсяго скрынь агародніны прывезлі ў сталовую?

7. Вылічы.

$9 + 4$	$9 \cdot 4$	$42 - 7$	$42 : 7$
$7 + 5$	$7 \cdot 5$	$63 - 7$	$63 : 7$
$8 + 3$	$8 \cdot 3$	$54 - 6$	$54 : 6$

8. На аэрадроме стаяла 42 верталёты ў 6 радоў. Колькі верталётаў стаяла ў кожным радзе?

9. Вылічы.

$\begin{array}{r} + 41 \\ \hline + 46 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 35 \\ \hline + 29 \end{array}$	$\begin{array}{r} - 48 \\ \hline - 16 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 61 \\ \hline + 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} - 27 \\ \hline - 17 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 29 \\ \hline + 29 \end{array}$
--	--	--	--	--	--

10. Устаў прапушчаныя лікі.

$15 - \square > 9$

$\square - 13 < 7$

$\square - 8 > 5$

Параўнай перыметры фігур і скажы, якая з іх «лішняя».

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

28

1) Вова і Таня сабралі па 8 грыбоў. Колькі ўсяго грыбоў сабралі дзеці?

$$8 + 8 = 8 \cdot 2 = \square \square$$

2) У жучка на спінцы 8 чорных плямак. Колькі плямак у 3 такіх жучкоў?

$$8 + 8 + 8 = 8 \cdot 3 = \square \square$$

3) У 4 ларкі развезлі па 8 пакетаў мукі. Колькі ўсяго пакетаў з мукой развезлі ў ларкі?

$$8 + 8 + 8 + 8 = 8 \cdot 4 = \square \square$$

2. У сталовай для вучняў аднаго класа зварылі 8 л кампоту. Колькі літраў кампоту зварылі для 9 класаў?

Як скласці лік **40**: 1) з пяці аднолькавых лікаў; 2) з двух аднолькавых лікаў?

3. Вылічы.

$8 \cdot 3 = 24$

$8 \cdot 4 = 32$

$8 \cdot 5 = 40$

$8 \cdot 6 = 8 \cdot 5 + 8 = \square \square$

$8 \cdot 7 = 8 \cdot 6 + 8 = \square \square$

$8 \cdot 8 = 8 \cdot 7 + 8 = \square \square$

$8 \cdot 2 = 16$

$8 \cdot 3 = 24$

$8 \cdot 4 = 32$

$8 \cdot 5 = 40$

$8 \cdot 6 = 48$

$8 \cdot 7 = 56$

$8 \cdot 8 = 64$

$8 \cdot 9 = 72$

4. Складзі задачы па іх рашэнні.

1) $8 \cdot 5 = \square \square$

3) $8 \cdot 7 = \square \square$

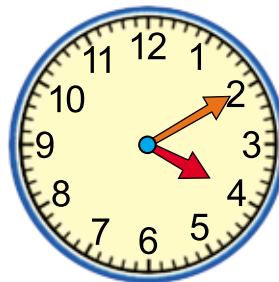
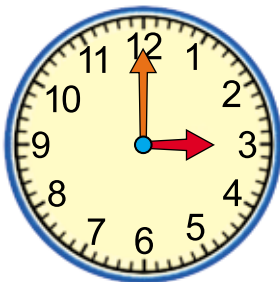
2) $8 \cdot 6 = \square \square$

4) $8 \cdot 9 = \square \square$

5. Разгледзь малюнак і адкажы: колькі часу Таня рабіла ўрокі, калі:

пачала ў ...,

а скончыла ў

6. Даўжыня першага адрэзка 4 см, а другога — у 3 разы большая. На колькі сантыметраў даўжыня першага адрэзка меншая, чым даўжыня другога?

7. Вылічы.

$36 : 6 - 2$

$36 : (6 - 2)$

$(3 + 2) \cdot 8$

$3 + 2 \cdot 8$

$50 - 25 : 5$

$(50 - 25) : 5$

$56 : 7 + 16$

$54 : 6 + 21$

$35 : 5 + 33$

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

29

$$8 \cdot 2 = 16$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

$$16 : 8 = 2$$

$$24 : 8 = 3$$

$$32 : 8 = 4$$

$$40 : 8 = 5$$

$$48 : 8 = 6$$

$$56 : 8 = 7$$

$$64 : 8 = 8$$

$$72 : 8 = 9$$

2. З лікаў ад 16 да 72 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 8.

3. Вылічы.

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 6 = 8 \cdot 5 + 8 \cdot 1 = \square \square$$

$$5 + 1$$

$$8 \cdot 8 = 8 \cdot 5 + 8 \cdot 3 = \square \square$$

$$5 + 3$$

$$8 \cdot 7 = 8 \cdot 5 + 8 \cdot 2 = \square \square$$

$$5 + 2$$

$$8 \cdot 9 = 8 \cdot 5 + 8 \cdot 4 = \square \square$$

$$5 + 4$$

4. Складзі выразы і вылічы.

Павяліч у 8 разоў					
9	7	5	4	6	8

Павяліч на 8					
9	7	5	4	6	8

5. Вылічы.

$25 \text{ см} + 8 \text{ см}$

$30 \text{ м} - 12 \text{ м}$

$7 \text{ м} = \square \square \text{ дм}$

$43 \text{ дм} - 9 \text{ дм}$

$68 \text{ м} - 32 \text{ м}$

$9 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$

6. У трох кнігах 64 старонкі. У першай кнізе 14 старонак, а ў другой — на 6 старонак больш. Колькі старонак у трэцяй кнізе?

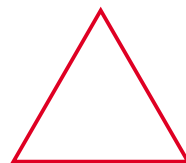
Усяго 64 старонкі		
14 старонак	На 6 старонак больш, чым у першай	?

7. Знайдзі перыметр трохвугольніка, стораны якога роўны і маюць даўжыню:

1) 7 см;

2) 8 дм;

3) 6 м.

8. Вылічы.

$44 \text{ см} + 27 \text{ см}$

$56 \text{ дм} - 32 \text{ дм}$

Прадоўжы рад лікаў.

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

30

$$16 : 8 = 2$$

$$24 : 8 = 3$$

$$32 : 8 = 4$$

$$40 : 8 = 5$$

$$48 : 8 = 6$$

$$56 : 8 = 7$$

$$64 : 8 = 8$$

$$72 : 8 = 9$$

$$16 : 2 = 8$$

$$24 : 3 = 8$$

$$32 : 4 = 8$$

$$40 : 5 = 8$$

$$48 : 6 = 8$$

$$56 : 7 = 8$$

$$64 : 8 = 8$$

$$72 : 9 = 8$$

2. З лікаў ад 72 да 15 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 8.

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$$8 = \square\square : 2$$

$$8 = 40 : \square$$

$$8 = 64 : \square$$

$$8 = \square\square : 3$$

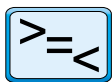
$$8 = 48 : \square$$

$$8 = 72 : \square$$

$$8 = \square\square : 4$$

$$8 = 56 : \square$$

4.

$$8 \cdot 8 \square 8 \cdot 7 + 8$$

$$8 \cdot 9 \square 8 \cdot 9 - 8$$

$$8 \cdot 8 \square 8 \cdot 8 - 8$$

$$8 \cdot 9 \square 8 \cdot 8 + 8$$

$$8 \cdot 8 \square 8 \cdot 8 + 8$$

$$8 \cdot 9 \square 8 \cdot 9 + 8$$

5. Складзі выразы і вылічы.

Паменшы на 8					
24	64	48	56	32	72

Паменшы ў 8 разоў					
24	64	48	56	32	72

6. Крок мужчыны 75 см, а крок хлопчыка 50 см. На колькі сантыметраў крок хлопчыка карацейшы за крок мужчыны?

7. На ўроку працы дзеці зрабілі 24 сняжынкi, а ліхтарыкаў — у 3 разы менш. Колькі ўсяго цацак зрабілі дзеці?

8. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc}
 6 \cdot 6 & 72 : 8 & 8 \cdot 8 & 56 : 7 \\
 7 \cdot 7 & 64 : 8 & 8 \cdot 9 & 42 : 6
 \end{array}$$

Задуманы лік. Ад яго аднялі 9 і прыбавілі 4, атрымалася 5. Які лік быў задуманы?

9. Вылічы, зрабі праверку.

$$\begin{array}{r}
 48 \\
 - 23 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 59 \\
 - 35 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 70 \\
 - 27 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 80 \\
 - 46 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 62 \\
 - 38 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 74 \\
 - 56 \\
 \hline
 \end{array}$$

Закончы сказы.

- Калі тата ў 3 разы цяжэйшы за сына, то сын...
- Калі ў правай руцэ цукерак у 2 разы менш, чым у левай, то ў левай руцэ...

1. Выкарыстоўваючы малюнкi, рашы задачы.

31

1) Да свята купілі 3 букеты, па 9 цюльпанаў у кожным. Колькі цюльпанаў у 3 букетах?

$$9 + 9 + 9 = 9 \cdot 3 = \square \square$$

2) У адным наборы 9 матрошак. Колькі матрошак у 4 такіх наборах?

$$9 + 9 + 9 + \square = 9 \cdot 4 = \square \square$$

3) На адной паліцы 9 слоікаў мёду. Колькі слоікаў мёду на 5 такіх паліцах?

$$9 + 9 + 9 + \square + \square = 9 \cdot 5 = \square \square$$

2. Складзі задачы па іх рашэнні.

1) $9 \cdot 6 = \square \square$

3) $9 \cdot 8 = \square \square$

2) $9 \cdot 7 = \square \square$

4) $9 \cdot 9 = \square \square$

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$9 \cdot 4 = \square \square$

$9 \cdot 7 = 9 \cdot 6 + \square$

$9 \cdot 5 = 9 \cdot 4 + \square$

$9 \cdot 8 = 9 \cdot 7 + \square$

$9 \cdot 6 = 9 \cdot 5 + \square$

$9 \cdot 9 = 9 \cdot \square + \square$

4. Знайдзі множнік.

$18 = 9 \cdot \square$

$36 = 9 \cdot \square$

$54 = 9 \cdot \square$

$72 = 9 \cdot \square$

$27 = 9 \cdot \square$

$45 = 9 \cdot \square$

$63 = 9 \cdot \square$

$81 = 9 \cdot \square$

5. Запоўні табліцу.

Дзялімае	81		42	35		21	
Дзельнік		5	7		6		7
Дзель	9	6		5	7	3	7

6. Вылічы.

$6 \cdot 3 - 3 \cdot 6$

$57 - 9$

$64 - 24 : 6$

$9 \cdot 8$

$8 \cdot 7 - 7 \cdot 8$

$62 - 8$

$(72 - 42) : 6$

$7 \cdot 6$

$4 \cdot 9 - 9 \cdot 4$

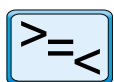
$91 - 5$

$55 - 35 : 5$

$8 \cdot 5$

7. Даўжыня аднаго адрэзка 18 см, а другога — у 3 разы меншая. На колькі сантыметраў даўжыня першага адрэзка большая, чым даўжыня другога?

8.

$18 : 2 \square 36 : 4$

$8 \cdot 7 \square 9 \cdot 6$

$40 : 5 \square 45 : 9$

$6 \cdot 6 \square 9 \cdot 4$

$63 : 9 \square 48 : 8$

$6 \cdot 7 \square 9 \cdot 5$

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

32

$9 \cdot 2 = 18$

$9 \cdot 3 = 27$

$9 \cdot 4 = 36$

$9 \cdot 5 = 45$

$9 \cdot 6 = 54$

$9 \cdot 7 = 63$

$9 \cdot 8 = 72$

$9 \cdot 9 = 81$

$2 \cdot 9 = 18$

$3 \cdot 9 = 27$

$4 \cdot 9 = 36$

$5 \cdot 9 = 45$

$6 \cdot 9 = 54$

$7 \cdot 9 = 63$

$8 \cdot 9 = 72$

$9 \cdot 9 = 81$

$18 : 9 = 2$

$27 : 9 = 3$

$36 : 9 = 4$

$45 : 9 = 5$

$54 : 9 = 6$

$63 : 9 = 7$

$72 : 9 = 8$

$81 : 9 = 9$

2. З лікаў ад 81 да 17 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 9.

3. Устаў патрэбныя лікі.

$9 = \square\square : 2$

$9 = \square\square : 4$

$9 = 54 : \square$

$9 = 72 : \square$

$9 = \square\square : 3$

$9 = \square\square : 5$

$9 = 63 : \square$

$9 = 81 : \square$

4. Складзі выразы і вылічы.

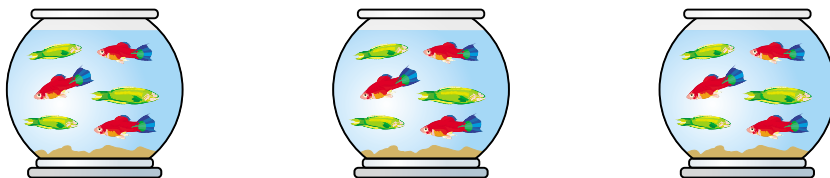
Павяліч у 9 разоў					
8	5	6	4	7	9

Павяліч на 9					
8	5	6	4	7	9

5. У парадзе ўдзельнічала 3 зьяны, па 9 самалётаў у кожным, і 2 зьяны, па 5 верталётаў у кожным.

Колькі ўсяго самалётаў і верталётаў удзельнічала ў парадзе?

6. 18 рыбак змясцілі пароўну ў 3 акварыумы. Колькі рыбак змясцілі ў кожны акварыум?

7. Вылічы.

$$4 \cdot 5 + 7 \cdot 6$$

$$9 \cdot 8 - 8 \cdot 5$$

$$20 + 34 + 6$$

$$9 + 7$$

$$6 \cdot 4 + 7 \cdot 8$$

$$9 \cdot 9 - 7 \cdot 3$$

$$47 + 20 - 3$$

$$8 + 4$$

$$9 \cdot 4 + 3 \cdot 9$$

$$8 \cdot 8 - 7 \cdot 2$$

$$47 + (20 - 3)$$

$$5 + 6$$

8. Складзі задачы і рашы іх.

Было — 12 сл.
З'елі — на 3 сл. менш
Засталося — ?

Было — 12 сл. і 8 сл.
З'елі — 16 сл.
Засталося — ?

9. У доме 36 кватэр, па 4 кватэры на адным паверсе. Колькі ў доме паверхаў?

1. Прачытай прыклады. Запомні іх!

33

$$18 : 9 = 2$$

$$27 : 9 = 3$$

$$36 : 9 = 4$$

$$45 : 9 = 5$$

$$54 : 9 = 6$$

$$63 : 9 = 7$$

$$72 : 9 = 8$$

$$81 : 9 = 9$$

$$18 : 2 = 9$$

$$27 : 3 = 9$$

$$36 : 4 = 9$$

$$45 : 5 = 9$$

$$54 : 6 = 9$$

$$63 : 7 = 9$$

$$72 : 8 = 9$$

$$81 : 9 = 9$$

2. З лікаў ад 1 да 81 выпішы па парадку тыя, якія дзеляцца на 9.

3. Знайдзі дзялімае.

$$\square\square : 9 = 9$$

$$\square\square : 7 = 9$$

$$\square\square : 6 = 9$$

$$\square\square : 9 = 3$$

$$\square\square : 9 = 4$$

$$\square\square : 2 = 9$$

4. Вылічы.

$$18 : 2 + 2 : 2$$

$$45 : 5 - 24 : 8$$

$$27 : 9 + 32 : 8$$

$$63 : 9 - 21 : 3$$

5. У магазіне 81 пірожнае расклалі ў 9 каробак. Па колькі пірожных паклалі ў кожную каробку?

Колькі поўных абаротаў зробіць гадзіннікавая стрэлка за тыдзень?

6. Запоўні табліцу.

Множнік	9		3	6		2
Множнік	6	4		9	9	9
Здабытак		36	27		45	

7. У класе 27 вучняў. Яны размеркаваліся ў групы, па 9 чалавек у кожную. Колькі груп вучняў атрымалася?

8. Вылічы.

$9 + 7$

$20 + 30$

$6 + 4$

$34 + 30$

$8 + 4$

$70 - 40$

$12 - 9$

$100 - 60$

$7 + 6$

$45 + 3$

$14 - 5$

$10 + 90$

Расстаў у кругах лікі так, каб сума лікаў па кожнай старане трохвугольніка была роўна 50.

1. Разгледзь табліцу множання адназначных лікаў. Знайдзі:

34

1) здабытак лікаў:

$3 \cdot 8$

$9 \cdot 5$

$7 \cdot 6$

$8 \cdot 9$

2) дзель лікаў:

$$81 \text{ і } 9 \quad 56 \text{ і } 7 \quad 30 \text{ і } 5 \quad 21 \text{ і } 7$$

3) усе лікі, якія дзеляцца на:

$$9 \quad 6 \quad 8$$

2. Правер, колькі прыкладаў ты зможаш рашыць за 1 мін. Запісвай толькі адказы.

$$2 \cdot 6 \quad 72 : 9 \quad 5 \cdot 6 \quad 48 : 8$$

$$9 \cdot 3 \quad 56 : 8 \quad 8 \cdot 2 \quad 24 : 4$$

3. Вылічы.

$$6 \cdot 2 + 8 \cdot 6 \quad 9 \cdot 5 + 5 \cdot 5 \quad 6 \cdot 5 + 9 \cdot 4$$

$$6 \cdot 6 + 7 \cdot 2 \quad 9 \cdot 8 + 8 \cdot 3 \quad 5 \cdot 6 + 7 \cdot 7$$

4. Знайдзі дзельнік.

$$12 : \square = 6 \quad 18 : \square = 9 \quad 24 : \square = 6$$

$$12 : \square = 3 \quad 18 : \square = 3 \quad 24 : \square = 8$$

5. Знайдзі множнік.

$$4 \cdot \square = 16 \quad \square \cdot 6 = 36 \quad 7 \cdot \square = 49 \quad \square \cdot 2 = 4$$

$$5 \cdot \square = 25 \quad \square \cdot 3 = 9 \quad 9 \cdot \square = 72 \quad \square \cdot 8 = 64$$

6. Падчас гульні ў футбол першая каманда забіла 5 галоў, а другая — на 10 галоў больш. У колькі разоў больш забіла галоў другая каманда, чым першая?

7. Бібліятэкар 72 кнігі паставіў пароўну на 9 паліц. Колькі кніг апынулася на кожнай паліцы?

8. Дзецям раздалі па 2 шакаладныя цукеркі і 1 ледзянцу. Колькі ўсяго цукерак атрымалі 8 дзяцей?

1. Вылічы.

35

$2 \cdot 9$	$3 \cdot 9$	$4 \cdot 9$	$5 \cdot 9$
$2 \cdot 9 + 2$	$3 \cdot 9 + 3$	$4 \cdot 9 + 4$	$5 \cdot 9 + 5$

2. Рашы прыклады.

$6 \cdot 9$	$7 \cdot 9$	$8 \cdot 9$	$9 \cdot 9$
$6 \cdot 9 + 6$	$7 \cdot 9 + 7$	$8 \cdot 9 + 8$	$9 \cdot 9 + 9$

3. Вылічы.

$2 \cdot 1$	$2 \cdot 10$	$20 : 1$	$20 : 10$
$3 \cdot 1$	$3 \cdot 10$	$30 : 1$	$30 : 10$
$4 \cdot 1$	$4 \cdot 10$	$40 : 1$	$40 : 10$

Пры множанні ліку на 10 справа ад ліку дапісваецца 0:

$$2 \cdot 10 = 20 \quad 5 \cdot 10 = 50$$

Пры дзяленні цэлага ліку на 10 справа ад ліку забіраем 0:

$$20 : 10 = 2 \quad 50 : 10 = 5$$

4. 5 вучням раздалі па 10 падручнікаў. Колькі ўсяго падручнікаў раздалі вучням?

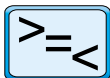
5. Дзяжурныя па сталовай расставілі на 6 сталоў па 10 талерак. Колькі ўсяго талерак расставілі дзяжурныя?

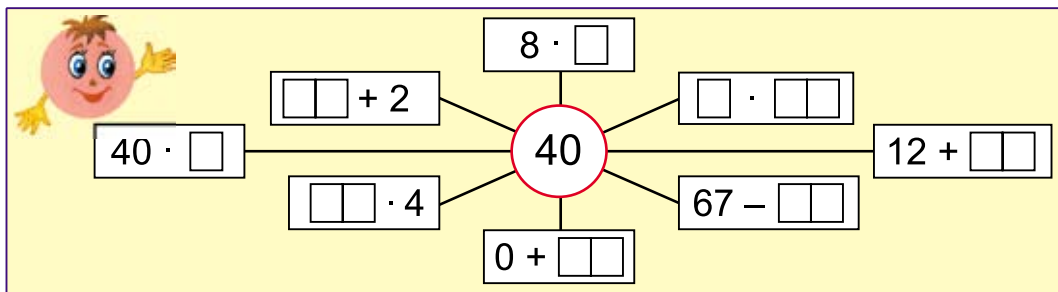
6. Прачытай задачы, параўнай іх. Рашы.

1) Да абеду ў магазіне прадалі 7 упаковок па 10 яек. Колькі ўсяго яек прадалі ў магазіне да абеду?

2) Да абеду ў магазіне прадалі 7 упаковок па 10 яек. Пасля абеду прадалі яшчэ 3 упакоўкі па 10 яек. Колькі ўсяго яек прадалі за адзін дзень?

7. $2 \cdot 10 \square 9 \cdot 2 + 9$ $4 \cdot 10 \square 10 \cdot 3 + 10$
 $10 \cdot 3 \square 3 \cdot 9 + 10$ $6 \cdot 9 + 9 \square 10 \cdot 6$

8. Начарці ломаную лінію з двух звёнаў. Першае звяно даўжынёй 1 см, а другое — у 10 разоў даўжэйшае.

1. Да прыкладу на множанне складзі два прыклады на дзяленне.

$$2 \cdot 10 = 20 \quad 3 \cdot 10 \quad 5 \cdot 10 \quad 8 \cdot 10$$

$$20 : 10 = \square$$

$$20 : 2 = \square \square$$

2. Запішы па ўзоры.

$$3 \cdot 10 = 10 \cdot 3 = \square \square$$

$$6 \cdot 10 \quad 1 \cdot 10$$

$$4 \cdot 10 = 10 \cdot \square = \square \square$$

$$9 \cdot 10 \quad 7 \cdot 10$$

Ад перамены месц множнікаў здабытак не зменіцца.

3. Да прыкладу з першага слупка падбяры прыклад з такім жа адказам з другога слупка. Запішы прыклады парамі па ўзоры.

$$2 \cdot 10 \quad 9 + 9$$

$$1 \cdot 10 \quad 5 \cdot 2$$

$$2 \cdot 9 \quad 4 \cdot 5$$

$$10 \cdot 10 = ?$$

$$10 : 10 = ?$$

Узор: $2 \cdot 10 = 4 \cdot 5$

4. За адзін урок рускай мовы дзеці запамінаюць па 3 слоўнікавыя словы. Колькі слоўнікавых слоў дзеці запомняць за 10 урокаў?

5. У адной трубцы 10 м шпалер. Колькі метраў шпалер у 5 трубках? У 10 трубках?

6. У кожній команді по 3 дзяўчынкі і 7 хлопчыкаў. Колькі дзяцей у 4 камандах?
7. Перыметр квадрата 60 см, а перыметр трохвугольніка — 10 см. У колькі разоў перыметр квадрата большы, чым перыметр трохвугольніка?
8. Вылічы.

$3 \cdot 7$	$8 \cdot 6$	$10 \cdot 2$	$40 : 1$
$10 \cdot 8$	$1 \cdot 8$	$5 \cdot 7$	$40 : 10$
$9 \cdot 9$	$7 \cdot 3$	$2 \cdot 10$	$60 : 1$

9. Вылічы.

$45 \text{ мін} + 15 \text{ мін}$ $20 \text{ г} + 4 \text{ г}$

80

$8 \cdot \square\square$

$\square\square + 23$

$\square\square : \square$

$10 \cdot \square$

$\square\square + 9$

$96 - \square\square$

$19 + \square\square$

$0 + \square\square$

1. Прачытай задачы. Рашы іх. Параўнай рашэнні.

36

- 1) 8 груш раздалі 4 дзецям. Колькі груш атрымала кожная дзіця?
- 2) 8 груш падзялілі на 4 часткі. Колькі груш у кожнай частцы?
- 3) Было 8 груш. *Адну чацвёртую частку груш з'елі.* Колькі груш з'елі?

Калі **дзеляць на 2 часткі**, кожная частка называецца **адна другая**.

Калі **дзеляць на 3 часткі**, кожная частка называецца **адна трэцяя**.

Калі **дзеляць на 4 часткі**, кожная частка называецца **адна чацвёртая**.

2. Даўжыня стужкі 6 дм. Яе разрэзалі на 2 часткі. Колькі дэцыметраў складае кожная частка стужкі?

Калі **дзеляць на 2 часткі**, то называюць **палапам**. Адна другая частка — гэта **палавіна**.

3. Адпачынак у мамы 20 дзён. **Палавіна** адпачынку ўжо прайшла. Колькі дзён мама яшчэ будзе ў адпачынку?
4. Для рамонту купілі 12 трубак шпалер. **Адну трэцюю частку** з іх складаюць шпалеры ў палоску. Колькі шпалер у палоску купілі для рамонту?

5. У часопісе 36 старонак. Таня прачытала **адну чацвёртую** частку часопіса. Колькі старонак прачытала Таня?

6. Начарці прамую лінію даўжынёй 6 см. Чаму роўна даўжыня **адной трэцяй** яе часткі?

7. Вылічы.

$$\begin{array}{cccc} 3 \cdot 5 & 6 \cdot 4 & 81 : 9 & 10 : 2 \\ 6 \cdot 7 & 7 \cdot 2 & 64 : 8 & 16 : 4 \\ 8 \cdot 9 & 9 \cdot 5 & 35 : 7 & 18 : 9 \end{array}$$

8. Запоўні табліцу (вусна).

Множнік	2		8	7	6	
Множнік	9	6				7
Здабытак		42	64	56	54	63

1. Закончы сказы.

36

1) Калі дзеляць на 5 частак, *кожная частка называецца адна ...*

2) Калі дзеляць на 6 частак, *кожная частка называецца адна ...*

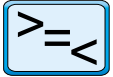
3) Калі дзеляць на 7 частак, *кожная частка называецца адна ...*

2. Адрэзак даўжынёй 12 см падзялілі на 6 частак. Чаму роўна **адна шостая** яго частка?

3. У альбоме для малявання 20 лістоў. Каця замалявала **адну пятаю** частку альбома. Колькі лістоў замалявала Каця?

4. Даўжыня бегавой дарожкі 35 м. Хлопчык прабег **адну сёмую** яе частку. Колькі метраў прабег хлопчык?

5. $(30 + 15) : 5 \square 18 : 2$ $(90 - 27) : 7 \square 90$
 $15 : 5 \square (70 - 40) : 6$ $(20 + 16) : 9 \square 0 + 4$

6. На рынку мама купіла 10 бананаў, 20 яблыкаў, а груш — на 7 штук больш, чым бананаў. Колькі ўсяго садавіны купіла мама на рынку?

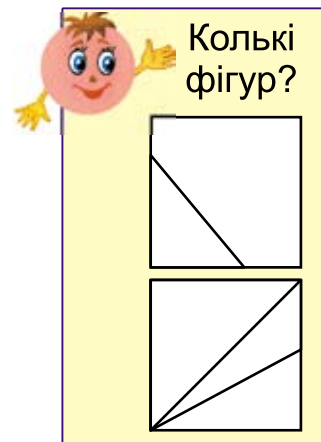
7. Коля купіў 12 сшыткаў у клетку і некалькі ў лінейку. Усяго ён купіў 20 сшыткаў. Колькі сшыткаў у лінейку купіў Коля? Складзі і рашы задачы, адваротныя дадзенай.

8. Вылічы.

$0 \cdot 8$	$0 \cdot 35$	$1 \cdot 6$
$8 \cdot 0$	$35 \cdot 0$	$6 \cdot 1$
$0 : 8$	$0 : 35$	$6 : 6$

9. Рашы прыклады ў слупок.

$36 + 43$	$21 + 75$
$85 - 62$	$67 - 31$
$23 + 67$	$36 + 34$

1. Закончы сказы.

1) **Калі дзеляць на 8 частак, кожная частка называецца ...**

2) **Калі дзеляць на 9 частак, кожная частка называецца ...**

3) **Калі дзеляць на 10 частак, кожная частка называецца ...**

2. Перыметр прамавугольніка 64 см. Перыметр квадрата складае **адну восьмую** частку перыметра прамавугольніка. Чаму роўны перыметр квадрата?

3. Канікулы доўжыліся 9 дзён. Чаму роўна **адна дзявятая** частка канікул?

4. Было задана 20 прыкладаў. Пеця рашыў **адну дзясятую** частку прыкладаў. Колькі прыкладаў рашыў Пеця?

5. Рашы.

$$7 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$$

$$5 \text{ дм } 9 \text{ см} = \square\square \text{ см}$$

$$8 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$$

$$9 \text{ м } 7 \text{ дм} = \square\square \text{ дм}$$

$$5 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$$

$$3 \text{ дм } 4 \text{ см} = \square\square \text{ см}$$

6. У аўтапарку 18 аўтобусаў. **Трэцюю** частку з іх складаюць аўтобусы жоўтага колеру. Колькі жоўтых аўтобусаў у аўтапарку?

7. У кнізе 24 старонкі. Саша прачытаў **адну трэцюю** частку кнігі. Колькі старонак прачытаў Саша?

8. Вылічы.

$10 \cdot 9$

$5 \cdot 0 + 5$

$28 \cdot 1 + 32$

$80 : 10$

$1 \cdot 8$

$0 \cdot 10 + 90$

$1 \cdot 45 + 15$

$80 : 1$

$78 : 78$

$0 : 6 + 83$

$99 : 1 - 78$

$0 : 80$

9. 25 яблыкаў для кампоту расклалі ў слоікі, па 5 штук у кожны. Колькі атрымалася слоікаў з яблыкамі?

10. У тыдні дзён. Колькі дзён у 4 тыднях?
У 6 тыднях?

Знайдзі памылкі.

23	6	80	56	33	2
30	14	87	73	40	11

+7

1. Вылічы.

$9 + 3$

$9 \cdot 3$

$12 - 3$

$27 : 3$

$8 + 5$

$8 \cdot 5$

$13 - 5$

$40 : 5$

37

2. Знайдзі множнік.

$9 \cdot \square = 72$

$\square \cdot 6 = 42$

$7 \cdot \square = 35$

$7 \cdot \square = 63$

$\square \cdot 4 = 28$

$8 \cdot \square = 56$

3. Знайдзі дзялімае.

$\square\square : 8 = 8$

$\square\square : 5 = 6$

$\square\square : 6 = 3$

$\square\square : 4 = 7$

$\square\square : 7 = 3$

$\square\square : 3 = 9$

4. Знайдзі дзельнік.

$$\begin{array}{lll} 27 : \square = 9 & 63 : \square = 7 & 36 : \square = 4 \\ 48 : \square = 8 & 49 : \square = 7 & 32 : \square = 8 \end{array}$$

5. Устаў прапушчаныя лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$$\begin{array}{lll} 9 \cdot 7 = 7 \cdot \square & 8 \cdot \square = 6 \cdot 8 & 7 \cdot 5 = \square \cdot 7 \\ 6 \cdot 5 = 5 \cdot \square & 4 \cdot 7 = \square \cdot 4 & \square \cdot 9 = 9 \cdot 2 \end{array}$$

6. Устаў прапушчаныя лікі, каб няроўнасці былі праўдзівыя.

$$\begin{array}{lll} 19 > \square\square & 34 + \square > 39 & 42 > 38 + \square \\ 48 < \square\square & 58 - \square < 55 & 84 < 80 + \square \end{array}$$

7. Вылічы.

$$\begin{array}{llll} 5 \cdot 10 & 0 \cdot 16 & 18 : 0 & 2 \cdot 10 \\ 10 \cdot 6 & 15 \cdot 1 & 0 : 60 & 40 : 10 \end{array}$$

8. Знайдзі памылкі ў роўнасцях.

$$\begin{array}{lll} 1 \text{ м} = 100 \text{ дм} & 1 \text{ м} = 10 \text{ см} & 1 \text{ г} = 70 \text{ мін} \\ 1 \text{ дм} = 10 \text{ см} & 8 \text{ дм} = 8 \text{ см} & 1 \text{ сут} = 24 \text{ г} \end{array}$$

9. Знайдзі:

- 1) здабытак лікаў 9 і 9;
- 2) дзель лікаў 81 і 9;
- 3) суму лікаў 81 і 9;
- 4) рознасць лікаў 81 і 9;
- 5) адну другую частку ад 6;

- 6) адну чацвёртую частку ад 20;
- 7) адну восьмую частку ад 32;
- 8) адну дзевятую частку ад 72.

10. Чаму роўна:

- 1) адна шостая частка сутак;
- 2) адна сёмая частка тыдня;
- 3) адна дзясятая частка гадзіны;
- 4) палова дэцыметра;
- 5) адна другая частка метра?

11. Спаборніцтва па шахматах працягвалася з 15 па 18 лютага. Колькі дзён доўжылася спаборніцтва?

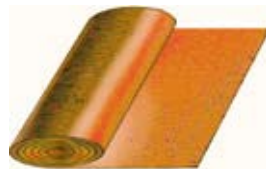

12. У конкурсе малюнкаў прынялі ўдзел 32 вучні другіх класаў і 38 вучняў трэціх класаў. З іх 30 дзяўчынак. Колькі хлопчыкаў прынялі ўдзел у конкурсе малюнкаў?

13. Раніцай на ферме надаілі 8 вёдзер малака, у абед — 6 вёдзер, а ўвечары — 4 вядры. Колькі ўсяго вёдзер малака надаілі за дзень?

14. У 6 ларкоў развезлі па 10 скрынь марожанага. Колькі ўсяго скрынь марожанага развезлі ў ларкі?

15. Рулон тканіны даўжынёй 63 м разрэзалі на 7 кавалкаў. Колькі метраў у кожным кавалку?

16. Раніцай курыца знесла 2 яйкі, а ўвечары — у 2 разы менш. Колькі яек знесла курыца за дзень?

17. Вова ад дому да школы ідзе пешшу 15 мін і едзе на аўтобусе 5 мін. У колькі разоў менш часу Вова едзе на аўтобусе, чым ідзе пешшу?

18. Вышыня сасны 18 м, а елкі — 9 м. На колькі метраў сасна вышэйшая за елку. У колькі разоў елка ніжэйшая за сасну?

19. Складзі задачы па іх рашэнні.

$$8 \cdot 4$$

$$8 + 4$$

$$8 : 4$$

20. Складзі задачы, выкарыстоўваючы табліцу. Рашы іх.

Расход тканіны на 1 сукенку	Колькасць сукенак	Расход тканіны на ўсе сукенкі
3 м	10	?
?	10	30 м
3 м	?	30 м

21. Начарці адрэзак на 3 см даўжэйшы за дадзены.

22. Начарці адрэзак у 3 разы карацейшы за дадзены.

23. На колькі сантыметраў зялёны адрэзак карацейшы за чырвоны?

1. $10 = 1$ дзяс.

$20 = \square$ дзяс.

$90 = \square$ дзяс.

$60 = \square$ дзяс.

38

2. Рашы з вусным тлумачэннем.

$20 \cdot 3$

$20 \cdot 4$

$40 \cdot 2$

$3 \cdot 20$

$4 \cdot 20$

$2 \cdot 40$

$2 \cdot 3 = 6$

$3 \cdot 2 = 6$

$20 \cdot 3 = \square \square$

Разважай так.

20 — гэта 2 дзяс.

2 дзяс. $\cdot 3 = 6$ дзяс.

6 дзяс. — гэта 60,

значыць, $20 \cdot 3 = 60$

$3 \cdot 20 = \square \square$

Разважай так.

20 — гэта 2 дзяс.

3 $\cdot 2$ дзяс. = 6 дзяс.

6 дзяс. — гэта 60,

значыць, $3 \cdot 20 = 60$

3. Вылічы.

$2 \cdot 4 = \square$

$1 \cdot 3 = \square$

$4 \cdot 2 = \square$

$20 \cdot 4 = \square\square$

$10 \cdot 3 = \square\square$

$40 \cdot 2 = \square\square$

$20 \cdot 4 \square 4 \cdot 20$

$10 \cdot 3 \square 3 \cdot 10$

$30 \cdot 3 \square 3 \cdot 30$

$40 \cdot 2 \square 2 \cdot 40$

$50 \cdot 2 \square 2 \cdot 50$

$10 \cdot 6 \square 6 \cdot 10$

5. Хлопчыкі намалявалі 10 малюнкаў, а дзяўчынкі — у 3 разы больш. Колькі малюнкаў намалявалі дзяўчынкі? На колькі больш малюнкаў намалявалі дзяўчынкі, чым хлопчыкі?

6. У школьную сталовую прывезлі 20 кг груш, а яблыкаў — у 2 разы больш. Колькі ўсяго кілаграмаў садавіны прывезлі ў школьную сталовую?

7. Устаў лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$1 \text{ тыдз.} = \square \text{ сут}$

$1 \text{ ч} = \square\square \text{ мін}$

$1 \text{ сут} = \square\square \text{ г}$

$1 \text{ г.} = \square\square \text{ мес.}$

тыдз. — тыдзень

мін — міну́та

сут — суткі

г. — год

г — гадзіна

мес. — месяц

8. Вылічы.

$56 : 7 \cdot 9$

$54 : 6 + 48 : 8$

$100 - (38 + 12)$

$32 : 8 \cdot 5$

$35 : 5 + 81 : 9$

$100 - (65 - 25)$

$64 : 8 \cdot 3$

$63 : 7 - 54 : 6$

$100 - (72 + 8)$

1. $50 = 5$ дзяс. $100 = \square\square$ дзяс. $20 = \square$ дзяс.
 $40 = \square$ дзяс. $30 = \square$ дзяс. $70 = \square$ дзяс.

2. Рашы з вусным тлумачэннем.

$$\begin{array}{cccc} 60 : 2 & 40 : 2 & 50 : 1 & 20 : 2 \\ 60 : 20 & 40 : 20 & 50 : 10 & 20 : 20 \end{array}$$

$$60 : 2 = \square\square$$

Разважай так.

60 — гэта **6** дзясяткаў

6 дзяс. : 2 = 3 дзяс.

3 дзясяткі — гэта **30**, значыць, **$60 : 2 = 30$**

$$60 : 20 = \square$$

Разважай так.

60 — гэта **6** дзясяткаў, а **20** — гэта **2** дзясяткі. **6 дзяс. : 2 дзяс. = 3**

Гэта значыць, што ў **6** дзясятках змяшчаецца **3 разы па 2** дзясяткі: **$60 : 20 = 3$**

Колькі патрабуецца лічбаў, каб запісаць цотныя лікі ад 2 да 20?

3. Знайдзі дзельнік.

$$40 = 80 : \square \qquad 50 = 100 : \square$$

$$4 = 80 : \square\square \qquad 5 = 100 : \square\square$$

4. Вылічы, зрабі праверку.

$$90 : 3 \qquad 90 : 30 \qquad 100 : 5 \qquad 100 : 50$$

$$40 : 2 \qquad 40 : 20 \qquad 80 : 4 \qquad 80 : 40$$

5. Бацьку 40 гадоў, а сыну — 10. У колькі разоў сын маладзейшы за бацьку? На колькі гадоў бацька старэйшы за сына?

6. З 10 г панядзелка да 10 г аўторка прайшлі адны суткі. Колькі сутак пройдзе з 22 г аўторка да 22 г серады?

7. За адзін дзень у бібліятэцы выдалі 40 кніг. Дзіцячыя кнігі склалі адну дзясятую частку ўсіх кніг. Колькі дзіцячых кніг выдалі за адзін дзень у бібліятэцы?

8. Даўжыня хакейнай пляцоўкі 20 м, а шырыня — 5 м. Знайдзі перыметр хакейнай пляцоўкі.

9. Вылічы.

$$12 + 35 + 5 \qquad 47 + 60 : 3$$

$$57 + 10 - 3 \qquad 4 \cdot 5 + 42 : 6$$

$$45 + 15 - 2 : 2 \qquad 0 : 3 + 30 : 3$$

10. Мама купіла ў магазіне 2 дзясяткі яек. Колькі ўсяго яек купіла мама?

1. Вясной у парку пасадзілі 2 рады дрэў, у кожным радзе па 4 елкі і 3 сасны. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі ў парку?

40

Спосаб 1

Разважай так.

1) Знайду, колькі дрэў пасадзілі ў адным радзе:

$$4 + 3 = 7$$

2) Знайду, колькі дрэў пасадзілі ў 2 рады:

$$7 \cdot 2 = 14$$

3) Запішу адным выразам:

$$(4 + 3) \cdot 2 = 14$$

Спосаб 2

Разважай так.

1) Знайду, колькі елак пасадзілі ў 2 рады:

$$4 \cdot 2 = 8$$

2) Знайду, колькі сосен пасадзілі ў 2 рады:

$$3 \cdot 2 = 6$$

Знайду, колькі ўсяго дрэў пасадзілі:

$$8 + 6 = 14$$

4) Запішу адным выразам:

$$4 \cdot 2 + 3 \cdot 2 = 14$$

Каб памножыць суму на лік, трэба кожнае складаемае памножыць на гэты лік, а атрыманыя вынікі скласці:

$$(4 + 3) \cdot 2 = 4 \cdot 2 + 3 \cdot 2 = 14$$

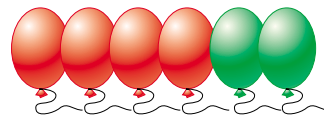
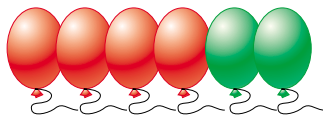
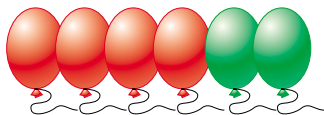
2. Вылічы па ўзоры.

$$(3 + 2) \cdot 6 = 3 \cdot 6 + 2 \cdot 6 = \square \square$$

$$(2 + 1) \cdot 7 \quad (4 + 6) \cdot 3 \quad (1 + 5) \cdot 4$$

$$(4 + 3) \cdot 5 \quad (8 + 3) \cdot 4 \quad (8 + 6) \cdot 2$$

3. Мама купіла тром дзецям па 4 чырвоных і 2 зялёныя паветраныя шарыкі. Колькі ўсяго паветраных шарыкаў купіла мама дзецям? Рашы задачу двума спосабамі.

4. Вылічы.

$$2 \cdot 30$$

$$100 : 20$$

$$60 : 3$$

$$3 \cdot 20$$

$$20 \cdot 4$$

$$60 : 30$$

$$80 : 4$$

$$3 \cdot 30$$

$$2 \cdot 50$$

$$100 : 50$$

$$30 : 10$$

$$30 \cdot 2$$

1. Вылічы з вусным тлумачэннем.

$$(2 + 7) \cdot 3$$

$$(20 + 5) \cdot 2$$

$$(8 + 2) \cdot 6$$

$$3 \cdot (2 + 7)$$

$$2 \cdot (20 + 5)$$

$$6 \cdot (8 + 2)$$

40

2. Складзі задачу па малюнку і рашы яе двума спосабамі.

3. У магазіне ў каробкі спакавалі 60 кубкаў, па 6 у кожную. Колькі атрымалася каробак з кубкамі?

4. Вылічы.

$20 \cdot 1$	$20 \cdot 0$	$20 : 20$	$(7 + 3) \cdot 8$
$1 \cdot 55$	$0 \cdot 55$	$55 : 55$	$(2 + 8) \cdot 6$

$7 \cdot 8 : 7 : 8 = ?$	$1 \cdot 100 : 20 : 5 = ?$
$3 \cdot 4 \cdot 6 \cdot 0 = ?$	$1 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 2 = ?$

5. У колькі разоў даўжыня зялёнага адрэзка меншая за даўжыню чырвонага адрэзка?

6. Вылічы.

$2 \cdot 30 : 6$	$2 \cdot 50 : 5$	$10 \cdot 3 : 5$	$1 \cdot 40 : 2$
$4 \cdot 20 : 8$	$10 \cdot 8 : 2$	$10 \cdot 6 : 3$	$3 \cdot 10 : 1$

7. У доме 48 кватэр. У адной шостаі частцы кватэр зрабілі рамонт. Колькі кватэр адрамантавалі?

8. Вымерай бакі прамавугольнака. Знайдзі яго перыметр двума спосабамі.

Расшыфруй у такім парадку:
16, 42, 13, 70, 60, 5, 12, 70

 $7 \cdot 6$ **Е** $9 + 7$ **П** $50 : 10$ **О**

$91 - 78$ **Р** $20 \cdot 3$ **М** $10 \cdot 7$ **А** $3 \cdot 4$ **Г**

1. Устаў лікі.

41

$45 = 40 + \square$

$64 = 60 + \square$

$84 = \square\square + \square$

$28 = \square\square + 8$

$17 = \square\square + 7$

$32 = \square\square + \square$

$23 = \square\square + 3$

$34 = 30 + \square$

$43 = \square\square + \square$

$23 \cdot 4 = \square\square$

Разважай так.

23 — гэта сума лікаў **20** і **3**: $23 = 20 + 3$

Значыць, трэба суму лікаў **20** і **3** памножыць на лік **4**: $(20 + 3) \cdot 4$

Каб **памножыць суму на лік**, трэба кожнае складаемае памножыць на гэты лік, а атрыманья вынікі скласці:

$$(20 + 3) \cdot 4 = 20 \cdot 4 + 3 \cdot 4 = 80 + 12 = 92$$

У лікавых выразах без дужак першымі выконваюцца дзеянні множання і дзялення, а потым — складання і аднімання.

2. Вылічы з вусным тлумачэннем.

$$\begin{array}{r} 18 \cdot 2 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \cdot 3 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 20 + 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \cdot 2 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 40 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \cdot 3 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 20 + 7 \end{array}$$

3. Параўнай, не вылічваючы.

$19 \cdot 2 \square 3 \cdot 19$

$34 \cdot 3 \square 35 \cdot 3$

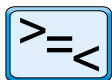
$27 \cdot 4 \square 4 \cdot 27$

4. У Сцёпы ліхтар свеціць на 13 м, а ў яго таты — у 2 разы далей. На колькі метраў свеціць ліхтар у таты?

5. Адна група турыстаў была ў паходзе 1 суткі, а другая — 3 сутак. На колькі гадзін менш была ў паходзе першая група, чым другая?

6.

$1 \text{ г. } \square 13 \text{ мес.}$

$2 \text{ тыдз. } \square 14 \text{ сут}$

$1 \text{ сут } \square 25 \text{ г}$

$35 \text{ сут } \square 1 \text{ мес.}$

$1 \text{ тыдз. } \square 10 \text{ сут}$

$25 \text{ г. } \square 2 \text{ сут}$

7. Вылічы і зрабі праверку.

$$\begin{array}{r} + 48 \\ 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 59 \\ 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 70 \\ 46 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 80 \\ 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 94 \\ 38 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 74 \\ 26 \\ \hline \end{array}$$

Знайді «лішні» вираз.

$81 : 9$

$63 : 7$

$45 : 5$

$18 : 3$

$27 : 3$

1. Вылічы з вусным тлумачэннем.

41

$$\begin{array}{c} 28 \cdot 2 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 20 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 16 \cdot 3 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 13 \cdot 2 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 14 \cdot 4 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 10 + 4 \end{array}$$

2. Вылічы.

$(7 + 3) \cdot 5$

$2 \cdot (30 + 4)$

$(10 + 5) \cdot 4$

$(20 + 3) \cdot 3$

$3 \cdot (20 + 6)$

$(10 + 9) \cdot 5$

$(30 + 3) \cdot 2$

$4 \cdot (10 + 9)$

$(40 + 3) \cdot 2$

Ад перамены месцаў множнікаў здабытак не мяняецца.

3. Вылічы.

$5 \cdot 12$

$2 \cdot 25$

$4 \cdot 19$

$2 \cdot 12$

$2 \cdot 42$

$3 \cdot 15$

$3 \cdot 27$

$4 \cdot 11$

4. Замяні выраз па ўзоры. Вылічы.

$6 \cdot 5 + 8 \cdot 5 = (6 + 8) \cdot 5$

$10 \cdot 3 + 2 \cdot 3 = (10 + \square) \cdot \square$

$6 \cdot 5 + 4 \cdot 5 = (6 + \square) \cdot 5$

$20 \cdot 2 + 9 \cdot 2 = (20 + \square) \cdot \square$

$9 \cdot 3 + 6 \cdot 3 = (9 + \square) \cdot \square$

$30 \cdot 2 + 4 \cdot 2 = (30 + \square) \cdot \square$

5. У каробцы ляжыць 12 каляровых алоўкаў. Колькі алоўкаў у 6 такіх каробках?
6. У каробцы 12 алоўкаў. Каляровых алоўкаў палавіна. Колькі каляровых алоўкаў у каробцы?
7. Сыну 13 гадоў, а тату — у 3 разы больш. Колькі гадоў тату?
8. Дачцэ 11 гадоў, а маме — у 4 разы больш. Колькі гадоў маме?

9. Вылічы.

$2 \cdot 3$

$3 \cdot 2$

$4 \cdot 2$

$60 : 2$

$20 \cdot 3$

$30 \cdot 2$

$40 \cdot 2$

$40 : 4$

$22 \cdot 3$

$33 \cdot 2$

$44 \cdot 2$

$20 : 20$

10. 1 сут = г 1 г 10 мін = мін
 2 сут = г 1 г 20 мін = мін
 3 сут = г 1 г 35 мін = мін

11. Складзі задачы па кароткім запісе і рашы іх.

Было — 26 м. і 34 м.
 Прадалі — 40 мяшкоў
 Засталося — ?

Было — 37 скр. і 33 скр.
 Прадалі — ?
 Засталося — 20 скр.

1. 10 яблыкаў і 8 груш расклалі на 2 талеркі пароўну. Колькі садавіны паклалі на кожную талерку?

42

Способ 1

Разважай так.

1) Знайду, колькі ўсяго садавіны было:

$$10 + 8 = 18$$

2) Знайду, колькі садавіны паклалі на кожную талерку: $18 : 2 = 9$

Запішу адным выразам: $(10 + 8) : 2 = 9$

Способ 2

Разважай так.

1) Знайду, колькі яблыкаў паклалі на кожную талерку: $10 : 2 = 5$

2) Знайду, колькі груш паклалі на кожную талерку: $8 : 2 = 4$

3) Знайду, колькі ўсяго садавіны паклалі на кожную талерку: $5 + 4 = 9$

4) Запішу адным выразам: $10 : 2 + 8 : 2 = 9$

Каб падзяліць суму на лік, можна кожнае складаемае падзяліць на гэты лік, а атрыманыя вынікі скласці:

$$(10 + 8) : 2 = 10 : 2 + 8 : 2 = 9$$

2. Вылічы па ўзоры.

$$(6 + 4) : 2 = 6 : 2 + 4 : 2 = 3 + 2 = 5$$

$$(8 + 4) : 4 = \square : 4 + \square : 4 = \square + \square = \square$$

$$(10 + 6) : 2$$

$$(20 + 5) : 5$$

$$(81 + 9) : 9$$

$$(18 + 6) : 3$$

$$(9 + 3) : 3$$

$$(63 + 27) : 9$$

3. Даўжыня футбольнага поля 12 м, а шырыня — 6 м. Знайдзі перыметр футбольнага поля.

4. Устаў лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

$$7 \text{ м} = \square \square \text{ дм}$$

$$47 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$$

$$9 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$$

$$25 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$$

5. Начарці прамавугольнік са старанамі 5 см і 3 см. Знайдзі яго перыметр рознымі спосабамі.

1. Устаў лікі, каб роўнасці былі праўдзівыя.

43

$$46 = 40 + \square$$

$$64 = 60 + \square$$

$$26 = \square \square + 6$$

$$28 = \square \square + 8$$

$$18 = \square \square + 8$$

$$34 = 30 + \square$$

$$53 = 50 + \square$$

$$79 = 70 + \square$$

$$87 = \square \square + 7$$

$$69 : 3 = \square\square$$

Разважай так.

69 — гэта сума лікаў 60 і 9: **$69 = 60 + 9$**

Значыць, трэба суму лікаў 60 і 9 падзяліць на лік 3: **$(60 + 9) : 3$**

Каб **падзяліць суму на лік**, трэба кожнае складаемае падзяліць на гэты лік, а атрыманыя вынікі скласці:

$$(60 + 9) : 3 = 60 : 3 + 9 : 3 = 20 + 3 = 23$$

2. Закончы рашэнне па ўзоры.

$$46 : 2 = (40 + 6) : 2 = 20 + 3 = 23$$

$$28 : 2 = (20 + \square) : 2 = \square\square + \square = \square\square$$

$$64 : 2 = \dots \quad 66 : 3 = \dots \quad 24 : 2 = \dots$$

$$39 : 3 = \dots \quad 84 : 4 = \dots \quad 48 : 4 = \dots$$

3. Вылічы.

$$12 \cdot 4 \quad 23 \cdot 3 \quad 39 \cdot 2 \quad 25 \cdot 3$$

$$17 \cdot 3 \quad 46 \cdot 2 \quad 19 \cdot 5 \quad 31 \cdot 3$$

4. Устаў прапушчаныя лікі.

$$3 \cdot 4 + 8 \cdot 4 = (3 + \square) \cdot 4$$

$$5 \cdot 6 + \square \cdot 6 = (\square + 7) \cdot 6$$

$$(2 + 7) \cdot 8 = 2 \cdot \square + 7 \cdot \square$$

5. У першы дзень пасадзілі 4 рады руж, па 5 штук у кожным, а ў другі дзень — у 2 разы больш,

чым у першы. Колькі ўсяго руж было пасаджана?

6. У кінафільме здымаліся 9 дзяцей, а дарослых — у 3 разы больш. На колькі больш здымалася ў кінафільме дарослых, чым дзяцей?

7. Вылічы.

$$\begin{array}{lll} 40 - 12 : 4 + 2 & (40 - 12) : 4 + 2 & (30 + 15) : 5 - 2 \\ 40 - 12 : (4 + 2) & 40 - (12 : 4 + 2) & 30 + 15 : (5 - 2) \end{array}$$

8. У колькі разоў даўжыня сіняга адрэзка большая за даўжыню зялёнага адрэзка?

1. Устаў прапушчаныя лікі.

43

$72 = 60 + \square\square$

$96 = 80 + \square\square$

$84 = 60 + \square\square$

$54 = 40 + \square\square$

$56 = 40 + \square\square$

$57 = 30 + \square\square$

Што было ўчора? А будзе заўтра?

2. Прадстаў лікі ў выглядзе сумы двух складаемых, кожнае з якіх дзеліцца:

1) на 4

$64 = 40 + 24$

$56 = \dots$

$76 = \dots$

2) на 6

$72 = 60 + 12$

$84 = \dots$

$96 = \dots$

3) на 7

$84 = 70 + 14$

$77 = \dots$

$91 = \dots$

$$78 : 2 = \square\square$$

Разважай так.

78 прадстаўляю ў выглядзе сумы лікаў, кожны з якіх дзеліцца на **2**

$$78 \text{ — гэта сума лікаў } 60 \text{ і } 18: 78 = 60 + 18$$

Падзялю суму лікаў **60** і **18** на лік **2**:

$$(60 + 18) : 2$$

Каб падзяліць суму на лік, трэба кожнае складаемае падзяліць на гэты лік, а атрыманыя вынікі скласці:

$$78 : 2 = (60 + 18) : 2 = 60 : 2 + 18 : 2 = 30 + 9 = 39$$

3. Закончы рашэнне па ўзоры.

$$84 : 6 = (60 + 24) : 6 = 60 : 6 + 24 : 6 = 10 + 4 = 14$$

$$57 : 3 = (30 + \square) : 3 = 30 : 3 + \square\square : 3 = \square\square + \square = \square\square$$

$$75 : 5 = \dots$$

$$87 : 3 = \dots$$

$$42 : 3 = \dots$$

$$58 : 2 = \dots$$

$$72 : 2 = \dots$$

$$78 : 3 = \dots$$

$$96 : 3 = \dots$$

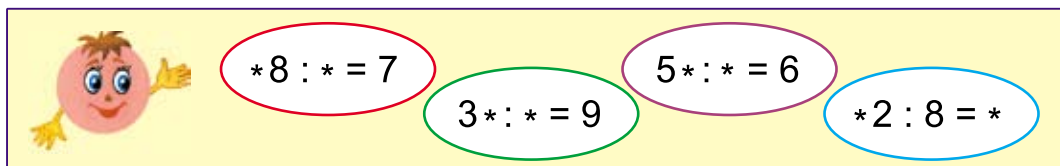
$$68 : 4 = \dots$$

$$96 : 8 = \dots$$

4. 39 яек расклалі ў 3 кошыкі пароўну. Колькі яек паклалі ў кожны кошык?

5. Па краях квадратнага поля паставілі плот. Колькі спатрэбілася метраў плота, калі вядома, што адна старана поля роўна 24 м?
6. 20 цюльпанаў і 12 нарцысаў увосень пасадзілі на дзве клумбы пароўну. Колькі кветак узышло вясной на кожнай клумбе?

$*8 : * = 7$

$3* : * = 9$

$5* : * = 6$

$*2 : 8 = *$

1. Выпішы двухзначныя лікі.

44

0, 1, 11, 90, 100, 56, 88, 6, 45.

$$87 : 29 = \square$$

Разважай так.

Пры дзяленні двухзначнага ліку на двухзначны лік шукаю дзель **спосабам падбору**.

Спрабую ў дзелі **2** і правяраю: $2 \cdot 29 = 58$

Параўноўваю адказ з дзялімым: $58 < 87$, значыць, **2** не падыходзіць.

Спрабую ў дзелі **3** і правяраю: $3 \cdot 29 = 87$

Параўноўваю адказ з дзялімым: $87 = 87$, значыць, **3** падыходзіць.

Запісваю: $87 : 29 = 3$

2. Да прыкладу на множанне складзі два прыклады на дзяленне:

$12 \cdot 3 = 36$

$14 \cdot 4$

$24 \cdot 2$

$45 \cdot 2$

$36 : 3 = 12$

$36 : 12 = 3$

3. Рашы з тлумачэннем.

$26 : 13$

$45 : 15$

$54 : 18$

$88 : 22$

$36 : 12$

$68 : 34$

$57 : 19$

$96 : 24$

4. З 28 м тканіны пашылі 14 пар штаноў. Колькі метраў тканіны пайшло на адны штаны?

5. 63 ручкі расклалі ў 21 футляр. Колькі ручак паклалі ў кожны футляр?

6. Паштальён разнёс 72 газеты, а часопісаў — у 3 разы менш. Колькі ўсяго газет і часопісаў разнёс паштальён?

7. У 3 магазіны адвезлі па 15 скрынь і 18 скрынь . Колькі ўсяго скрынь агародніны адвезлі ў магазіны?

8. Параўнай.

$5 \text{ дм} \square 57 \text{ см}$

$16 \text{ см} \square 1 \text{ дм } 6 \text{ см}$

$1 \text{ см} \square 1 \text{ м}$

$48 \text{ см} \square 8 \text{ дм } 4 \text{ см}$

9. Перыметр квадрата 48 см. Знайдзі даўжыню яго стараны.

1. Рашы прыклады.

44

$$\begin{array}{cccc} 55 : 11 & 44 : 22 & 28 : 14 & 52 : 13 \\ 48 : 16 & 39 : 13 & 24 : 12 & 60 : 12 \end{array}$$

2. Вылічы.

$$\begin{array}{ccc} 8 + (95 - 60) & 45 : 9 \cdot 7 & (56 - 48) : 8 \\ (100 - 60) + 9 & 42 : 6 \cdot 8 & (72 - 63) : 1 \end{array}$$

3. Знайдзі множнік і дзельнік.

$$\begin{array}{cc} 15 \cdot \square = 15 & 28 \cdot \square = 0 \\ 15 \cdot \square = 0 & 28 \cdot \square = 28 \\ 15 : \square = 15 & 28 : \square = 28 \end{array}$$

4. З 36 м тканіны пашылі курткі. На адну куртку пайшла адна дванаццатая частка ўсёй тканіны. Колькі метраў пайшло на адну куртку?

5. 30 крэслаў расставілі да 15 партаў. Колькі крэслаў паставілі да кожнай парты?

6. 80 скрынь з садавінай развезлі для продажу ў магазіны, па 15 скрынь у кожны. Колькі магазінаў атрымалі садавіну для продажу?

7. Для ўрокаў працы купілі 5 набораў чырвонай паперы, па 10 лістоў у кожным, і 3 наборы зялёнай паперы, па 6 лістоў у кожным. Колькі ўсяго лістоў каляровай паперы купілі для ўрокаў працы?

8. Вылічы.

$32 \text{ см} + 48 \text{ см}$

$60 \text{ мін} - 39 \text{ мін}$

$80 \text{ дм} - 35 \text{ дм}$

$25 \text{ мін} + 27 \text{ мін}$

Кожны сігнал светлафора на пешаходным пераходзе гарыць 1 мін. Колькі разоў за одну гадзіну будзе гарэць чырвонае святло?

1. Вылічы і выканай праверку.

45

$75 : 25 = \square$

$88 : 11 = \square$

$64 : 32 = \square$

$\square \cdot 25 = \square \square$

$\square \cdot 11 = \square \square$

$\square \cdot 32 = \square \square$

Дзяленне правяраецца множаннем.

2. Вылічы і выканай праверку.

$12 \cdot 3 = \square \square$

$23 \cdot 4$

$25 \cdot 3$

$19 \cdot 2$

$\square \square : 3 = \square \square$

$\square \square : 12 = \square$

Множанне правяраецца дзяленнем.
Да прыкладу на множанне можна скласці два прыклады на дзяленне.

3. Вылічы ў слупок і выканай праверку.

$24 + 46$

$60 - 23$

$81 - 29$

$55 + 27$

$18 + 29$

$56 + 18$

$78 - 28$

$93 - 68$

4. Вылічы.

$$\begin{array}{lll} 54 + 81 : 9 & 48 : 48 & (20 + 2 \cdot 14) : 6 \\ 42 + 36 : 4 & 56 \cdot 1 & (50 - 16 \cdot 2) : 3 \\ 28 + 64 : 8 & 34 \cdot 0 & (20 + 12 \cdot 3) : 7 \end{array}$$

5. У магазіне 3 галоўкі сыру разрэзалі на 25 частак кожную. Колькі ўсяго частак сыру атрымалася?

6. Начарці 3 адрэзкі. Даўжыня першага адрэзка 6 см. Даўжыня другога адрэзка складае адну трэцюю частку ад даўжыні першага. Даўжыня трэцяга адрэзка — на 8 см большая за даўжыню другога.

7. Складзі задачы па выразу і малюнках. Рашы іх.

$$(30 + 20) : 5$$

$$(5 + 3) \cdot 6$$

1. 13 яблыкаў расклалі на талеркі, па 3 штукі на кожную. Колькі атрымалася талерак з яблыкамі? Колькі яблыкаў засталася?

46

$13 : 3 = ?$

Разважай так.

Трэба даведацца, колькі разоў **па 3** змяшчаецца ў **13**. **13** на **3** не дзеліцца.

Шукаю найбліжэйшы лік, які дзеліцца на 3. Гэта 12: $12 : 3 = 4$

Аднімаю ад **13** лік **12** і знаходжу, колькі не падзялілася на **3**: $13 - 12 = 1$

1 — гэта **астача**.

Рашэнне запісваю так: $13 : 3 = 4$ (аст. 1)

Чытаю так: *13 падзяліць на 3, атрымаецца 4 і 1 у астачы.*

2. Устаў прапушчаныя лікі.

$5 \text{ дм} = \square \square \text{ см} \quad 1 \text{ сут} = \square \square \text{ г}$

$8 \text{ дм} = \square \square \text{ см} \quad 3 \text{ сут} = \square \square \text{ г}$

3. Разгледзь малюнак. Знайдзі астачу ў кожным выразе.

 $8 : 2 = 4$

 $8 : 3 = 2$ (аст. \square)

 $8 : 4 = \square$ (аст. \square)

 $8 : 5 = \square$ (аст. \square)

Шукай найбліжэйшы лік з табліцы множання.

4. Вылічы.

5 : 2 11 : 3 14 : 4 14 : 5

5. Запішы лікі ад 1 да 85, якія дзеляцца без астачы:

1) на 8 2) на 9

6. Вылічы, правер рашэнне.

16 · 4 27 · 3 96 : 8 80 : 5
19 · 3 36 · 2 96 : 6 72 : 4

Колькі спатрэбіцца лічбаў, каб запісаць лікі ад 1 да 20?

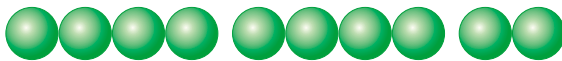

1. Знайдзі дзель лікаў і астачу, выкарыстоўваючы малюнак.

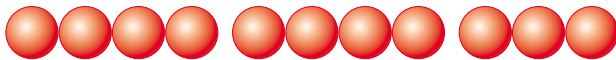
46

$9 : 4 = \square$ (аст. \square)

$10 : 4 = \square$ (аст. \square)

$11 : 4 = \square$ (аст. \square)

2. Вылічы.

6 : 3 7 : 3 8 : 3 9 : 3

3. Вылічы. Параўнай астачу ў кожным выразе з дзельнікам.

$5 : 2 = 2 \text{ (аст. 1)}$

$9 : 4 = \square \text{ (аст. } \square \text{)}$

$7 : 3 = \square \text{ (аст. } \square \text{)}$

$10 : 4 = \square \text{ (аст. } \square \text{)}$

$8 : 3 = \square \text{ (аст. } \square \text{)}$

$11 : 4 = \square \text{ (аст. } \square \text{)}$

Астача заўсёды меншая за дзельнік!

4. Закончы сказы.

1) Калі дзельнік 5, то астача можа быць \square , \square , \square , \square .

2) Калі дзельнік 6, то астача можа быць ...

3) Калі дзельнік 7, то астача можа быць ...

5. Вылічы і правер рашэнне.

$54 : 3$

$78 : 6$

$12 \cdot 8$

$16 \cdot 3$

$56 : 4$

$65 : 5$

$17 \cdot 5$

$14 \cdot 5$

$36 : 3$

$48 : 4$

$18 \cdot 4$

$21 \cdot 2$

6. Калі швачка прышыла па 8 гузікаў да 8 паліто, у яе засталася 32 гузікі. Колькі гузікаў было ў швачкі?

Колькі часу пройдзе ад поўначы да 3 гадзін дня?

7. Складзі задачу па кароткім запісе і рашы яе.

Было — 48 м і 52 м
Зрасходавалі — ?
Засталося — 35 м

8. Начарці прамавугольнік са старанамі 10 см і 3 см. Знайдзі яго перыметр.

1. Вылічы.

46

10 : 5 20 : 5 30 : 5 40 : 5
15 : 5 25 : 5 35 : 5 45 : 5

32 : 5 = ?

Разважай так.

32 не дзеліцца на **5** без астачы.

Шукаю самы вялікі лік да **32**, які дзеліцца на **5** без астачы. Гэта **30**.

Знаходжу дзель: **30 : 5 = 6**

Знаходжу астачу: **32 – 30 = 2**

Запісваю: **32 : 5 = 6 (аст. 2)**

2. Рашы з тлумачэннем.

20 : 3 29 : 3 50 : 8 39 : 5
19 : 2 46 : 7 23 : 4 29 : 6
71 : 8 38 : 9 47 : 5 80 : 9

3. Даўжыня стужкі 24 дм. Знайдзі даўжыню адной чацвёртай яе часткі.
4. Даўжыня бегавой дарожкі 60 м. Адно другую частку спартсмен ужо прабег. Колькі метраў прабег спартсмен?
5. Вылічы.

$91 : 7$	$84 : 6$	$85 : 5$	$96 : 8$
$81 : 27$	$76 : 19$	$96 : 16$	$92 : 23$
6. Малпа жыве 40 гадоў, а вярблюд — 35 гадоў. На колькі гадоў даўжэй жыве малпа, чым вярблюд?
7. Бабулі 56 гадоў, а ўнуку 8 гадоў. У колькі разоў унук маладзейшы за бабулю?

Назаві самы вялікі лік да 30, які дзеліцца без астачы:

на 3

на 4

на 5

на 6

на 7

на 8

на 9

1. Вылічы.

46

$18 : 9$	$36 : 9$	$54 : 9$	$72 : 9$
$27 : 9$	$45 : 9$	$63 : 9$	$81 : 9$

2. У спаборніцтвах удзельнічала 4 каманды, па 6 хлопчыкаў і 2 дзяўчынкі ў кожнай. Колькі ўсяго дзяцей удзельнічала ў спаборніцтвах?

$$35 : 9 = ?$$

Разважай так.

Калі цяжка ўспомніць самы вялікі лік да 35, які дзеліцца на 9 без астачы, то дзель можна знайсці **спосабам падбору**.

Спрабую ў дзелі **2** і правяраю: $9 \cdot 2 = 18$

Знаходжу астачу і параўноўваю яе з дзельнікам:
 $35 - 18 = 17$, $17 > 9$, значыць, **2** не падыходзіць.

Спрабую ў дзелі **3** і правяраю: $9 \cdot 3 = 27$

Знаходжу астачу і параўноўваю яе з дзельнікам:
 $35 - 27 = 8$, $8 < 9$, астача меншая за дзельнік, значыць, дзель **3**, а астача **8**.

Запісваю: $35 : 9 = 3$ (аст. 8)

3. Рашы з тлумачэннем.

$$63 : 8 \quad 75 : 9 \quad 39 : 9$$

$$60 : 8 \quad 44 : 5 \quad 61 : 9$$

$$43 : 7 \quad 50 : 6 \quad 25 : 8$$

4. У летнім кафэ 41 лаўку расставілі да сталоў, па 2 штукі да кожнага. Колькі лавак засталася?

5. Для дзіцячага сада купілі 6 набораў кубікаў. У кожным наборы было 3 вялікіх кубікі і 5 маленькіх. Колькі ўсяго кубікаў у гэтых наборах?

6. Рашы ў слупок.

$18 + 34$

$47 + 13$

$27 + 36$

$81 - 36$

$56 - 19$

$79 - 25$

$90 - 56$

$44 + 37$

Назаві самы вялікі лік да 35, які дзеліцца без астачы:

на 3 на 4 на 5 на 6 на 7 на 8 на 9

1. Вылічы.

46

$34 : 5$

$48 : 7$

$71 : 9$

$43 : 5$

$47 : 6$

$63 : 8$

$82 : 9$

$43 : 6$

$29 : 3$

$35 : 4$

$17 : 2$

$43 : 9$

2. Назаві самы вялікі лік да 41, які дзеліцца без астачы:

1) на 2

2) на 5

3) на 9

Якая самая вялікая астача можа быць, калі дзельнік 7, 8?

3. Да свята купілі 3 каробкі цукерак, па 12 цукерак у кожнай, і 2 каробкі зефіру, па 10 штук у кожнай. Колькі ўсяго ласункаў купілі да свята?

4. У кіёск прывезлі 15 букетаў гваздзікоў, па 3 кветкі ў кожным, і 8 букетаў руж, па 5 кветак у кожным. Колькі ўсяго кветак прывезлі ў кіёск?

5. Вылічы.

$28 : 7 \cdot 5$

$30 + 7 \cdot 7$

$48 - 16 : 8 - 4$

$42 : 6 \cdot 9$

$90 - 48 : 8$

$(48 - 16) : 8 - 4$

$56 : 8 \cdot 6$

$20 + 36 : 6$

$(48 - 16) : (8 - 4)$

6. Параўнай.

$25 \cdot 1 \square 25 \cdot 0$

$4 \text{ м } 3 \text{ дм } \square 34 \text{ дм}$

$18 \cdot 0 \square 18 + 0$

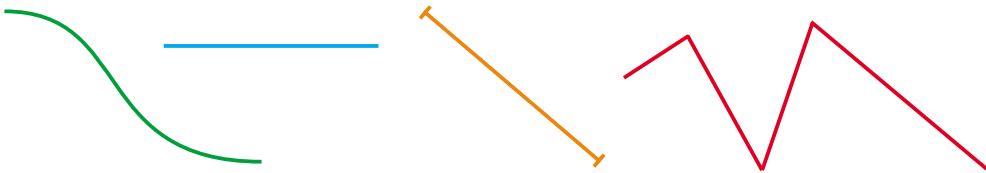
$35 + 0 \square 35 - 0$

$27 - 0 \square 27 \cdot 0$

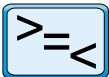
$2 \text{ дм } 5 \text{ см } \square 52 \text{ см}$

7. 29 сліў раздалі дзецям, па 3 штукі кожнаму. Колькі дзяцей атрымалі слівы? Колькі сліў засталася?

8. Назаві кожную фігуру на малюнку.

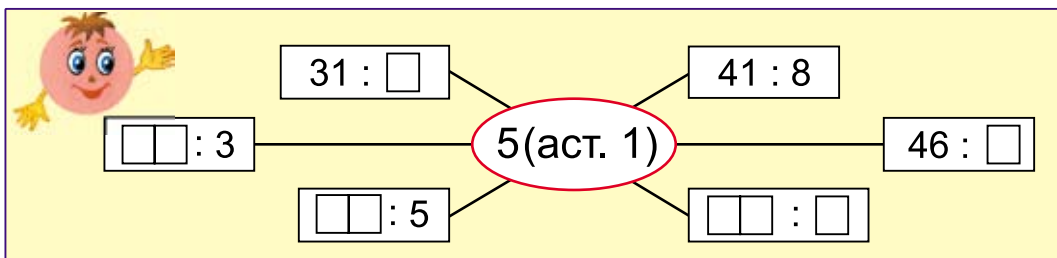
Знайдзі даўжыню адрэзка і даўжыню ломанай лініі. На колькі сантыметраў даўжыня ломанай лініі большая за даўжыню адрэзка?

9. $45 \square 4 \text{ дзяс. } 5 \text{ адз.}$

$83 \square 8 \text{ дзяс. } 5 \text{ адз.}$

$54 \square 4 \text{ дзяс. } 5 \text{ адз.}$

$31 \square 3 \text{ дзяс.}$

1. Назаві.

47

- 1) Усе адназначныя лікі. Колькі іх?
- 2) Двухзначныя лікі. Колькі іх?
- 3) Самы маленькі адназначны лік і самы вялікі двухзначны лік.
- 4) Самы вялікі адназначны лік і самы маленькі двухзначны лік.
- 5) На колькі адзінак самы вялікі двухзначны лік большы, чым самы маленькі адназначны лік?
- 6) Лікі, у якіх дзясяткаў столькі ж, колькі адзінак.
- 7) 10 цотных і 10 няцотных лікаў.

2. Выканай па ўзоры.

$$25 = 2 \text{ дзяс.} + 5 \text{ адз.}$$

$$99 =$$

$$19 =$$

$$58 =$$

$$37 =$$

$$56 =$$

3. Вылічы.

$$30 - (9 + 4)$$

$$(40 + 15) - 20$$

$$0 + 20 - 10$$

$$50 + (14 - 6)$$

$$(70 - 35) + 35$$

$$30 - 30 + 25$$

4. Вылічы з вусным тлумачэннем.

$30 + 50$	$100 - 30$	$42 + 20$	$60 + 27$
$90 - 40$	$45 + 3$	$84 - 30$	$45 + 8$
$60 + 40$	$78 - 5$	$32 + 8$	$56 + 0$

5. Вылічы і зрабі праверку.

$\begin{array}{r} + 46 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 32 \\ + 47 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 28 \\ + 62 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 90 \\ - 38 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 72 \\ - 49 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 83 \\ - 54 \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---	---

6. Вылічы і правер рашэнне множаннем.

$72 : 4$	$70 : 5$	$91 : 7$	$64 : 32$
----------	----------	----------	-----------

7. Па табліцы множання адназначных лікаў назаві:

- 1) лікі ад 9 да 81, якія дзеляцца на 9;
- 2) лікі ад 63 да 7, якія дзеляцца на 7;
- 3) здабыткі лікаў: 3 і 9, 4 і 7, 5 і 6, 8 і 7, 9 і 5;
- 4) дзелі лікаў: 36 і 6, 49 і 7, 64 і 8, 81 і 9.

8. Вылічы і правер рашэнне дзяленнем.

$19 \cdot 5$	$15 \cdot 5$	$24 \cdot 3$	$32 \cdot 3$
$16 \cdot 4$	$24 \cdot 2$	$43 \cdot 2$	$28 \cdot 2$

9. Вылічы.

$33 : 3$	$44 : 4$	$72 : 6$	$45 : 3$
$55 : 5$	$77 : 7$	$60 : 5$	$72 : 6$
$22 : 2$	$99 : 9$	$52 : 4$	$57 : 3$

- 10.** Правер, ці можаш ты правільна рашыць прыклады кожнага слупка за 1 мін (запісвай толькі адказы).

$$\begin{array}{cccc} 2 \cdot 8 & 7 \cdot 8 & 48 : 8 & 7 \cdot 6 \\ 3 \cdot 6 & 28 : 4 & 14 : 2 & 9 \cdot 5 \end{array}$$

- 11.** Устаў прапушчаныя лікі.

$$\begin{array}{cc} \square\square : 5 = 7 \text{ (аст. 3)} & \square\square : 3 = 9 \text{ (аст. 2)} \\ \square\square : 5 = 8 \text{ (аст. 4)} & \square\square : 2 = 7 \text{ (аст. 1)} \end{array}$$

- 12.** Вызнач парадак выканання дзеянняў. Вылічы значэнні выразаў.

$$\begin{array}{cc} 9 \cdot 3 - 15 : 5 & 20 + 6 \cdot 6 : 9 \\ 35 + 45 : 9 - 14 & 35 + (76 - 26) : 5 \\ 56 : 7 \cdot 4 + 8 & 56 : (40 + 16) \cdot 20 \end{array}$$

- 13.** У аўтобусе ехала 45 пасажыраў. На прыпынку 9 пасажыраў выйшлі. Колькі пасажыраў застаўся ў аўтобусе?

- 14.** У спаборніцтвах па бегу ўдзельнічала 30 дзяцей, а ў спаборніцтвах па скачках — на 8 чалавек менш. Колькі ўсяго дзяцей удзельнічала ў спаборніцтвах?

- 15.** Мама спякла 20 піражкоў з тварагом і 10 — з яблыкамі. За абедам з'елі 8 піражкоў. Колькі піражкоў засталася? Рашы задачу рознымі спосабамі.

- 16.** Наташа адпачывала ў бабулі 2 тыдні і 5 дзён. Колькі дзён адпачывала Наташа ў бабулі?
- 17.** Мама зварыла вішнёвае, клубнічнае, яблычнае, слівавае варэнне, па 2 слоікі кожнага віду. Колькі ўсяго слоікаў варэння зварыла мама?
- 18.** 19 пакетаў соку паклалі ў каробкі, па 4 штукі ў кожную. Колькі атрымалася каробак з сокам і колькі пакетаў соку засталася?
- 19.** У годзе 12 месяцаў. Адну чацвёртую частку складаюць летнія месяцы. Колькі летніх месяцаў у годзе?

- 20.** Параўнай дзве задачы. Чым яны падобныя? Чым адрозніваюцца? Рашы іх.
- 1) 45 агуркоў расклалі ў слоікі, па 9 штук у кожны. Колькі слоікаў спатрэбілася?
 - 2) 45 агуркоў расклалі ў 5 слоікаў пароўну. Колькі агуркоў паклалі ў кожны слоік?
- 21.** Зрабі малюнкi да задач і рашы іх.
- 1) Адрэзак даўжынёй 12 см падзялілі на дзве роўныя часткі. Чаму роўна кожная частка?
 - 2) Адрэзак даўжынёй 12 см падзялілі на часткі, па 2 см кожная. Колькі атрымалася частак?

22. Параўнай задачы і рашы іх.

- 1) У адной машыны 4 колы. Колькі колаў у 8 такіх машын?
- 2) У адной машыны 4 колы. У колькіх машын 32 колы?
- 3) У 8 машын 32 колы. Колькі колаў у адной машыны?

23. На адной клумбе расцвіло 9 нарцысаў, а на другой — у 3 разы больш. Колькі нарцысаў расцвіло на другой клумбе? Змяні пытанне да задачы і рашы ў два дзеянні.

24. Колькі месяцаў у годзе? Назаві іх па парадку.

25. У годзе тры вясеннія месяцы. Назаві іх. Вызнач па календары, колькі дзён доўжыцца вясна.

26. У якім месяцы твой дзень нараджэння? Выкарыстоўваючы каляндар, вызнач, у які дзень тыдня будзе твой дзень нараджэння.

27. Колькі дзён у тыдні? Запішы іх па парадку.

28. Устаў прапушчаныя лікі.

$$1 \text{ г.} = \square\square \text{ мес.}$$

$$2 \text{ мес.} = \square\square \text{ сут}$$

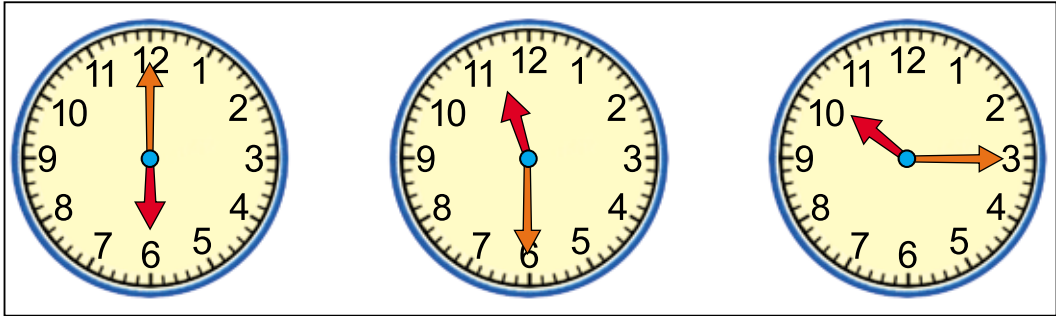
$$1 \text{ мес.} = \square\square \text{ сут}$$

$$3 \text{ сут} = \square\square \text{ г}$$

$$1 \text{ сут} = \square\square \text{ г}$$

$$96 \text{ ч} = \square \text{ сут}$$

29. Назаві час, які паказваюць гадзіннікі.

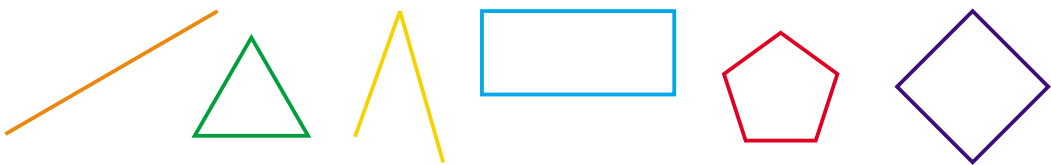
Які час будуць паказваць гэтыя гадзіннікі:

1) праз 6 г; 2) праз 10 г; 13) праз 24 г?

30. 1 мес. 27 сут 23 г 1 сут
21 сут 3 тыд. 2 тыд. 16 сут

31. Цягнік быў у дарозе 3 сут і 3 г. Колькі ўсяго гадзін цягнік быў у дарозе?

32. Назаві кожную фігуру.

33. Знайдзі прамыя вуглы і выпішы іх нумары.

34. Школьнікі адправіліся ў паход 27 чэрвеня, а вярнуліся 3 ліпеня. Колькі дзён доўжыўся паход?

35. Калі пачынаюцца і калі канчаюцца летнія канікулы? Колькі дзён яны працягваюцца?

36. Устаў прапушчаныя словы.

1) Прамавугольнік — гэта

2) Прамавугольнік — чатырохвугольнік, у якога ўсе вуглы ... і процілеглыя стораны

3) Квадрат — прамавугольнік, у якога ўсе стораны

4) Перыметр — ... даўжынь старон многавугольніка.

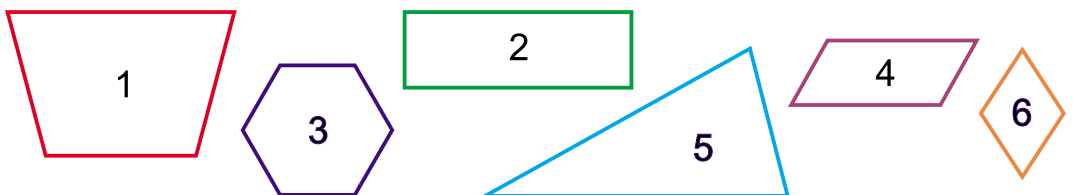
37. Назаві нумары фігур, якія з'яўляюцца:

1) чатырохвугольнікамі; 2) прамавугольнікамі;

3) квадратамі.

38. Знайдзі перыметр кожнага многавугольніка.

З М Е С Т

Множанне і дзяленне

1. Дзяленне на 2 і з дзеллю 2	3
2. Задачы на дзяленне (на часткі і па зместу) . .	4
3. Кампаненты дзялення	8
4. Знаходжанне невядомага дзялімага і дзельніка	11
5. Множанне на 1	13
6. Дзяленне на 1 і з дзеллю 1	14
7. Множанне на 0, дзяленне 0 на лік	16
8. Цотныя і няцотныя лікі	20
9. Парадак выканання дзеянняў у выразах без дужак і з дужкамі	21
10. Множанне 3	25
11. Множанне на 3	28
12. Дзяленне на 3 і з дзеллю 3	30
13. Множанне 4	33
14. Множанне на 4	37
15. Дзяленне на 4 і з дзеллю 4	39
16. Задачы на павелічэнне (памяншэнне) у некалькі разоў	42
17. Множанне 5	44
18. Множанне на 5	48

19. Дзяленне на 5 і з дзеллю 5	50
20. Задачы на параўнанне	51
21. Практыкаванні для замацавання	57
22. Множанне 6	61
23. Множанне на 6	63
24. Дзяленне на 6 і з дзеллю 6.	64
25. Множанне 7	66
26. Множанне на 7	68
27. Дзяленне на 7 і з дзеллю 7.	70
28. Множанне 8	72
29. Множанне на 8	74
30. Дзяленне на 8 і з дзеллю 8.	76
31. Множанне 9	78
32. Множанне на 9	80
33. Дзяленне на 9 і з дзеллю 9.	82
34. Табліца множання адназначных лікаў	83
35. Множанне і дзяленне на 10	85
36. Доля. Знаходжанне долі ад ліку	88
37. Практыкаванні для замацавання	93
38. Пазатаблічнае множанне. Прыклады тыпу 20 · 3	97
39. Пазатаблічнае дзяленне. Прыклады тыпу 60 : 2, 60 : 20	99
40. Множанне сумы на лік	101

41. Пазатаблічнае множанне. Прыклады тыпу 23 · 4	104
42. Дзяленне сумы на лік	108
43. Пазатаблічнае дзяленне. Прыклады тыпу 78 : 2	109
44. Пазатаблічнае дзяленне. Прыклады тыпу 87 : 29	113
45. Пазатаблічнае множанне і дзяленне. Пра- верка множання і дзялення	116
46. Дзяленне з астачай	117
47. Практыкаванні для замацавання	126

(Назва і нумар школы)

Навучальны год	Імя і прозвішча вучня	Стан вучэбнага дапаможніка пры атрыманні	Адзнака вучню за карыстанне вучэбным дапаможнікам
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			

Вучэбнае выданне

Шылава Алена Савельеўна
Шасцітка Ірына Уладзіміраўна

МАТЭМАТЫКА

Вучэбны дапаможнік для 3 класа
спецыяльных агульнаадукацыйных школ
з беларускай мовай навучання

У 2 частках

Частка 2

Заг. рэдакцыі *В. Г. Бехціна*. Рэдактар *Л. В. Грынкевіч*. Мастакі *В. Г. Крупенкова*, *К. Э. Агуновіч*. Мастацкі рэдактар *А. А. Валатовіч*. Тэхнічны рэдактар *М. І. Чаплаводская*. Камп'ютарная вёрстка *Т. В. Свірыдзенкі*. Карэктары *В. С. Бабеня*, *Д. Р. Лосік*, *З. М. Грышэлі*, *Т. М. Вядзернікава*, *Г. В. Алешка*.

Падпісана ў друк 24.03.2010. Фармат 70 × 90 ¹/₁₆. Папера афсетная. Гарнітура часопісная рубленая. Афсетны друк. Умоўн. друк. арк. 9,95 + 0,29 форз. Ул.-выд. арк. 4,1 + 0,2 форз. Тыраж 1129 экз. Заказ .

Выдавецкае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства

«Народная асвета» Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

ЛИ 02330/0494083 ад 03.02.2009. Пр. Пераможаў, 11, 220004, Мінск.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Мінская фабрыка каляровага друку».
ЛП № 02330/0494156 ад 03.04.2009. Вул. Каржанеўскага, 20, 220024, Мінск.

Правообладатель Народная асвета